DOĞAN KARDEŞ

AYLIK DERGİ, KDV DAHİL 8.000.-TL. SAYI 41, ŞUBAT 1992, YIL: 4

Doğan Kardeş Kitaplığı her geçen gün büyüyor!..

Şimdi tüm bu kitapları indirimli alabilirsiniz.

Ayrıntılı bilgi için DOĞAN KARDEŞ POSTASI 'nın 14.sayfasına bakın.

YAPI KREDİ YAYINLARI

FLAŞ

PARMAKLARINIZA DİKKAT EDİN!

Piranhalar, Amazon'un "insan yiyen balıkları" olarak tanınır. Ancak öte yandan Amazon kıyısında yaşayan yerliler de piranhaları yakalayıp yiyorlar. Yerlilere göre piranhaların eti çok lezzetli.

SİNEMALARDA YAŞAMAK

1930-1940'lı yıllarda, televizyon ve video günlük yaşamımıza henüz girmemişti. O sıralar insanların en büyük eğlencesi sinemaydı. Ünlü yazarımız Oktay Akbal "Sinemalarda Yaşamak" öyküsünde bizi sinemalı yıllara götürüyor. Zevkle okuyacağınız öykü 34. sayfamızda.

KAPAK RESSAMIMIZ

Bu ayki kapağımız Almanya'nın Hannover kentinde yaşayan H. Kerem Masaracı'dan... Kerem bu çalışmasıyla Rembrandt Yüzler Resim Yarışması'na katılmıştı.

BÜYÜMEK

Merhaba,

Karne heyecanıyla gözümüze uyku girmeyen geceler geride kaldı. Yarıyıl tatiliyle birlikte, kimimiz sabah geç kalkmanın keyfini çıkartırken; kimimiz de okumayı plânladığı kitapların arasına şimdiden gömüldü bile.

Tatil için hiçbir plânınız yoksa Gülten Dayıoğlu'nun "Yeşil Kiraz" adlı kitabını okumanızı öneririm. Oleg ve Peter Pan ise fırından çıkmak üzere. Bir de sizi hayal kırıklığına uğratacak haberim var. Bu ay gösterime girmesini beklediğimiz Fievel filmi, yapımcı firmanın karşılaştığı bazı teknik sorunlar nedeniyle önümüzdeki aylara kaldı. Film gösterime girdiği andan itibaren size verdiğimiz indirim kuponları geçerli olacak.

Sizler karne heyecanını yaşarken biz de boş durmadık. Dergimizin içeriğinde birçok değişiklikler yaptık. Ocak ayında Esen Bağırkan'ın "Güller de Gülsün" öyküsüyle başlattığımız sizlerin yazdıklarını bu ay Şule Tankut'un "İnsanlık Bağları" ile devam ettiriyoruz. Doğan Kardeş Postası'nı ise 16 sayfaya çıkardık.

Haber, röportaj, öykü ve şiirlerinizle bir dahaki sayıda buluşmak üzere, sevgilerimizle...

Doğan Kardeş

İÇİNDEKİLER

4 Rembrandt Yüzler Resim Yarışması Mansiyonları/Yarışma
8 Bizden Haberler
10 Paranın Serüveni
18 Parmaklarınıza Dikkat Edin/Bizi Yaşatan Doğa
22 Ben Bir Çöp Arkeoloğuyum/Röportaj
26 Mavi Kelebeklere Ne Oldu?/Doğa Dostları
30 Zirvedeki "Tehlikeli" Yıldız/Müzik
34 Sinemalarda Yaşamak/Öykü
38 Başka İnsanlar/Gezerken
42 İnsanlık Bağları/Öykü
44 Biliyor muydunuz?
46 Hügo/Çizgi Roman
54 Bil-Bul-Eğlen
58 Posta Kutusu
62 Gelecek Sayıda Neler Var?

DOĞAN KARDEŞ

1945'TEN BERİ TÜRK ÇOCUKLARININ DERGİSİ

Sayı 41, Şubat 1992

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti. Adına Sahibi: Öner KAYALIOĞLU

Genel Müdür ve Sorumlu Yayın Yönetmeni: Turhan ILGAZ

Genel Müdür Yrd.: İshak REYNA
Yayın Danışmanı: Doç. Dr. Türkel MİNİBAŞ
Sanat Yönetmeni: Erdoğan UĞURLU
Yazı İşleri: Selda BAYBARA, Ayşegül GÜREL, Ayşegül KOŞAN
Grafik Uygulama: Zeynep ARSLAN, Tansel BAYBARA, Nahide DİKEL
Reklam ve Pazarlama Müdürü: A. Avni ÇAĞIRIR
Abone Bilgi İşlem: Figen MANGALTEPE

Baskı: Media Print
Dağıtım: Birleşik Basım Dağıtım A.Ş

İlan Koşulları:

Arka Kapak	: 6.000.000.- TL
Kapak İçleri	: 5.000.000.- TL
İç Sayfalar	: 4.500.000.- TL
İnsört	: 7.000.000.- TL

Fiyatı 8.000 TL (KDV Dahil)
KKTC Fiyatı: 12.000.- TL
Abone Bedeli (Yalnız 1 yıllık): 70.000.- TL
Taahhütlü Gönderi: 115.000.- TL
Yurt Dışı: 27$ - 40DM

Yapı Kredi Yayınları Ltd.Şti.
Yeniçeriler Cad. Sinekli Medrese Sk. No:1 Kat:3
Beyazıt-İST. Tel:516 93 23 - 516 89 83 - 516 85 32 Fax:516 13 51

REMBRANDT YÜZLER RESİM Y

Alper ERGÜN ▲
TRABZON

▶

Çiçek YILMAZ
İSTANBUL

ARIŞMASI MANSİYON ÖDÜLLERİ

Leyla
GÜNERİ
ANKARA

Selçuk COŞKUN
İSTANBUL

Marina VAYNAS
İSTANBUL

Pınar
DOKUMACI
İZMİR

İnanç SÜMBÜLOĞLU
TRABZON

Başar ÖNAL
TRABZON

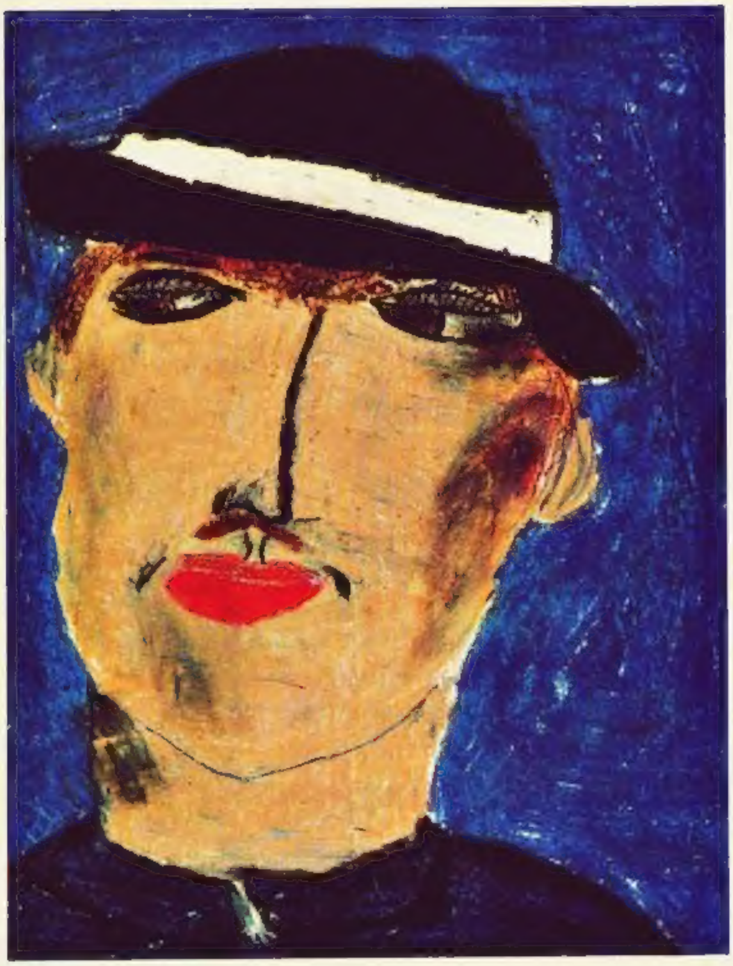

Seda NUR
TOKAT

Yalım ALATLI
İSTANBUL

Esra ÇEVİK
İZMİR

ARALIK AYINDA İZMİR'DEYDİK

İzmir'de Aralık ayı sonlarında İZFAŞ Souvenır 91 Hediyelik eşya, Hobby ve Kitap Fuarı düzenlendi. Büyük ilgi gören fuarda Doğan Kardeş'in de bir standı vardı. Yılbaşı öncesi sevdiklerine armağan almak için fuara gelen pekçok arkadaşımızın kitabı "en güzel armağan" olarak düşünmesi bizi çok sevindirdi.

21-29 Aralık tarihlerinde İzmir'de düzenlenen İZFAŞ Souvenır 91 Hediyelik eşya, Hobby ve Kitap Fuarı büyük ilgi gördü. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Yüksel Çakmur'un açılışını yaptığı bu fuar, yılbaşı öncesi sevdiklerine armağan almayı düşünen herkesin zevkine hitap edecek kadar çeşitli ve renkliydi.

Doğan Kardeş standını ziyaret eden kardeşlerimiz Noel Baba kostümü ile çalışan arkadaşımız ile sohbet ederek zevkli dakikalar geçirdiler.

101 firmanın katılıp, ürünlerini sergilediği fuar, gördüğü ilgi ve istek üzerine 31 Aralık akşamına kadar uzatıldı. Standımızı ziyaret eden kardeşlerimiz tanıdık bir ortama gelmenin sevinci içerisinde birbirleriyle kaynaştılar. En güzel hediyenin KİTAP olduğu bilinciyle armağanlar aldılar. Fuar süresince Hürriyet Çocuk Kulübü ile ortaklaşa çalışmalarımız oldu. Kulübün düzenlediği yarışmalar sonucu Doğan Kardeş dergileri armağan edildi.

▲ İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Yüksel Çakmur, Noel baba kostümü giyerek çalışan arkadaşımızla sohbet etti.

◀ Doğan Kardeş standını anne ve babalarıyla birlikte gezen arkadaşlarımız, kitap almadan gitmediler.

Doğan Kardeş Kitap Şenliği, 24-27 Aralık 1991 günleri arasında, Özel Yeni Yıldız İlkokulu'ndaydı. Daha önce de bir Kitap Şenliği düzenlediğimiz Yeni Yıldız'da arkadaşlarımız, bizi ve yazarımız Yalvaç Ural'ı büyük bir sevgiyle karşıladılar. Kitaplarımızı incelediler, beğendiklerini aldılar. Yalvaç Ural ile söyleşip kitaplarını imzalattılar.

Yalvaç Ural, kitabı "Gözü Boynuz ile İzi Yaldız"ı Yeni Yıldız öğrencileri için imzaladı.

YENİ YILDIZ'LA İKİNCİ BULUŞMA!

24-31 Aralık tarihinde Doğan Kardeş Kitap Şenliği, Özel Yeni Yıldız İlkokulu'ndaki kardeşlerimiz ile yeniden buluştu.

Okul müdireleri Ebrize Hanım ve Kitaplık Kolu öğretmenleri Hamza Bey'in söylediğine göre uzunca bir süredir onlara, bizim nerede kaldığımızı sorup duruyorlarmış.

Ve işte sonunda yine birlikteydik. Şenliğin sürdüğü dört gün boyunca kardeşlerimiz kitapların başından ayrılamadılar. Şenliğimiz ile yeni tanışan birinci sınıflara üst sınıflardaki ağabey ve ablaları kitap seçiminde ve tanıtımında yardımcı oldular. Kardeşlerimiz alacakları kitabı saptamada güzel bir yöntem belirlemişlerdi. İlk gün, kitapları inceleyip alacakları kitapları saptıyor, sonraki günlerde ise belirledikleri kitapları alıyorlardı.

Yazar Yalvaç Ural, Özel Yeni Yıldız İlkokulu öğrencileriyle söyleşirken. ▼

Şenlikte kardeşlerimiz çok sevdikleri ve kitaplarını yakından bildikleri yazar Yalvaç Ural ile de tanışma fırsatı buldular. Kendisine kitaplarını imzalatıp, bol bol söyleştiler. Bu söyleşinin çok eğlenceli ve öğretici olduğunu söylediler. Örneğin Yalvaç Ural'ın kitabı "Gözü Boynuz ile İzi Yaldız"a konu olan salyangozların, sırtlarında taşıdıkları kabuğun adının "kavkı" olduğunu şimdiye kadar bilmediklerini ve bunu bu söyleşide öğrendiklerini belirttiler. Yine onlara göre bu söyleşide yeniden anımsadıkları bir şey de şehirde yaşayan çocuklar olarak, doğaya uzak kaldıkları ve bu nedenle de doğayı ancak görsel araçlardan tanıyabildikleriydi. Kardeşlerimiz böyle söyleşileri ve etkinlikleri çok sevdiklerini, bunları okullarında daha sık görmek istediklerini söylediler.

Şenliğimizin son günü, kardeşlerimizin yılbaşı kutlamasına rastlamıştı. Hep birlikte eğlendik ve 1992 yılı için iyi dileklerde bulunduk. 1991 yılını böyle güzel bir şenlikle bitirmek bizi de çok mutlu etti.

PARANIN SERÜVENİ

Resimleyen: Tuncay BATIBEKİ

PARALARIN DURUMU GENELDE KULLANILDIKLARI YER HAKKINDA FİKİR VERİRDİ PARALAR HER ZAMAN İLK GUNKU HELLERİNİ KORUYAMAZLAR, DEĞİŞİKLİĞE UĞRAR, BOZULURLARDI. KULLANILAN PARANIN KALİTESİ TOPLULUGUN EKONOMİK DURUMUNU GÖSTERİRDİ.

IV'UNCU YUZYILDA TİCARET SADECE BİRBİRİNE YAKIN ULKELER ARASINDA YAPILMAZDI. DENİZCİLER YENİ ULKELER KEŞFETMEYE BAŞLAMIŞLARDI.

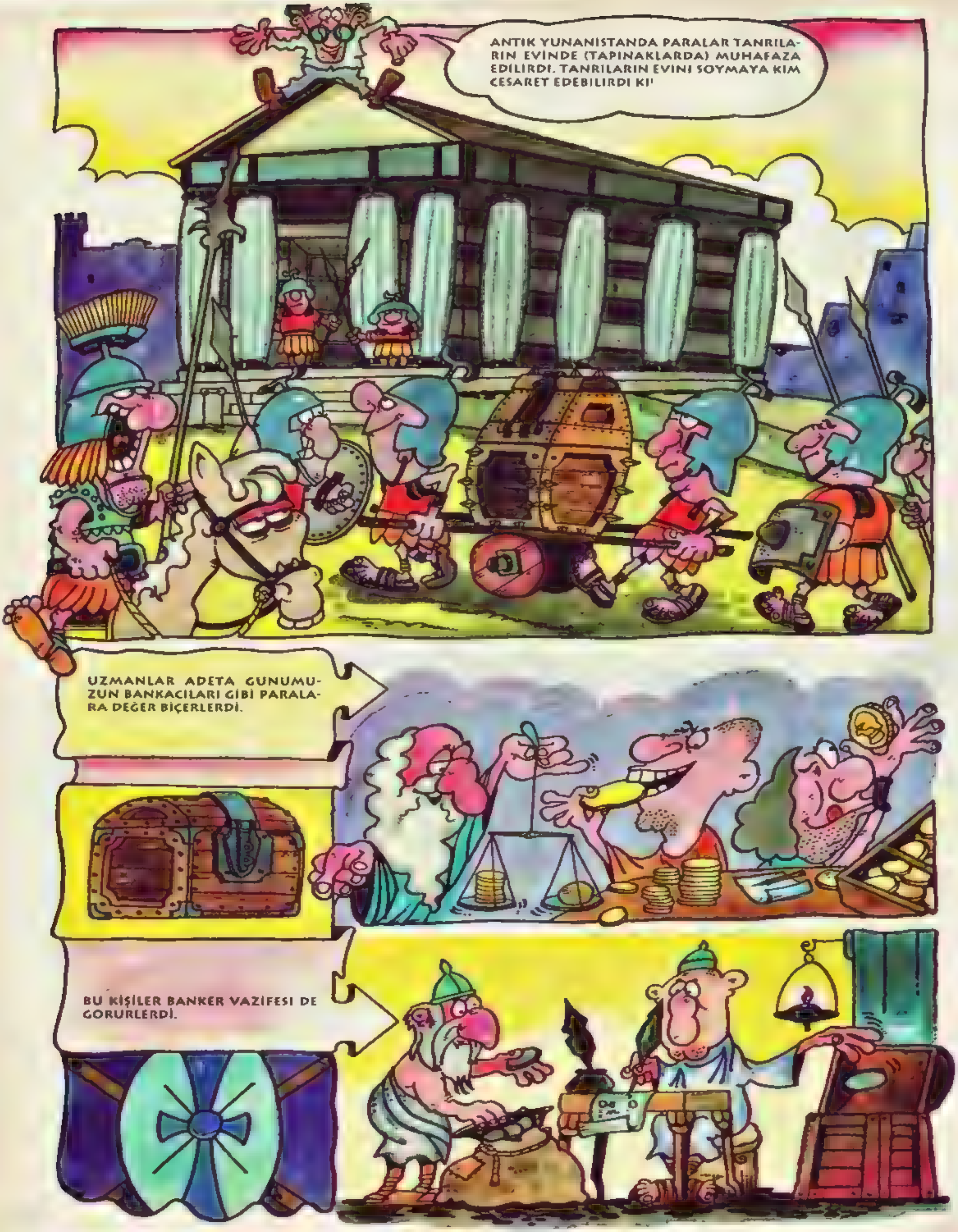
ANTIK YUNANISTANDA PARALAR TANRILA-RIN EVİNDE (TAPINAKLARDA) MUHAFAZA EDILIRDI. TANRILARIN EVINI SOYMAYA KIM CESARET EDEBILIRDI KI'
UZMANLAR ADETA GUNUMU-ZUN BANKACILARI GİBİ PARALA-RA DEĞER BİÇERLERDİ.
BU KIŞILER BANKER VAZİFESI DE GORURLERDİ.

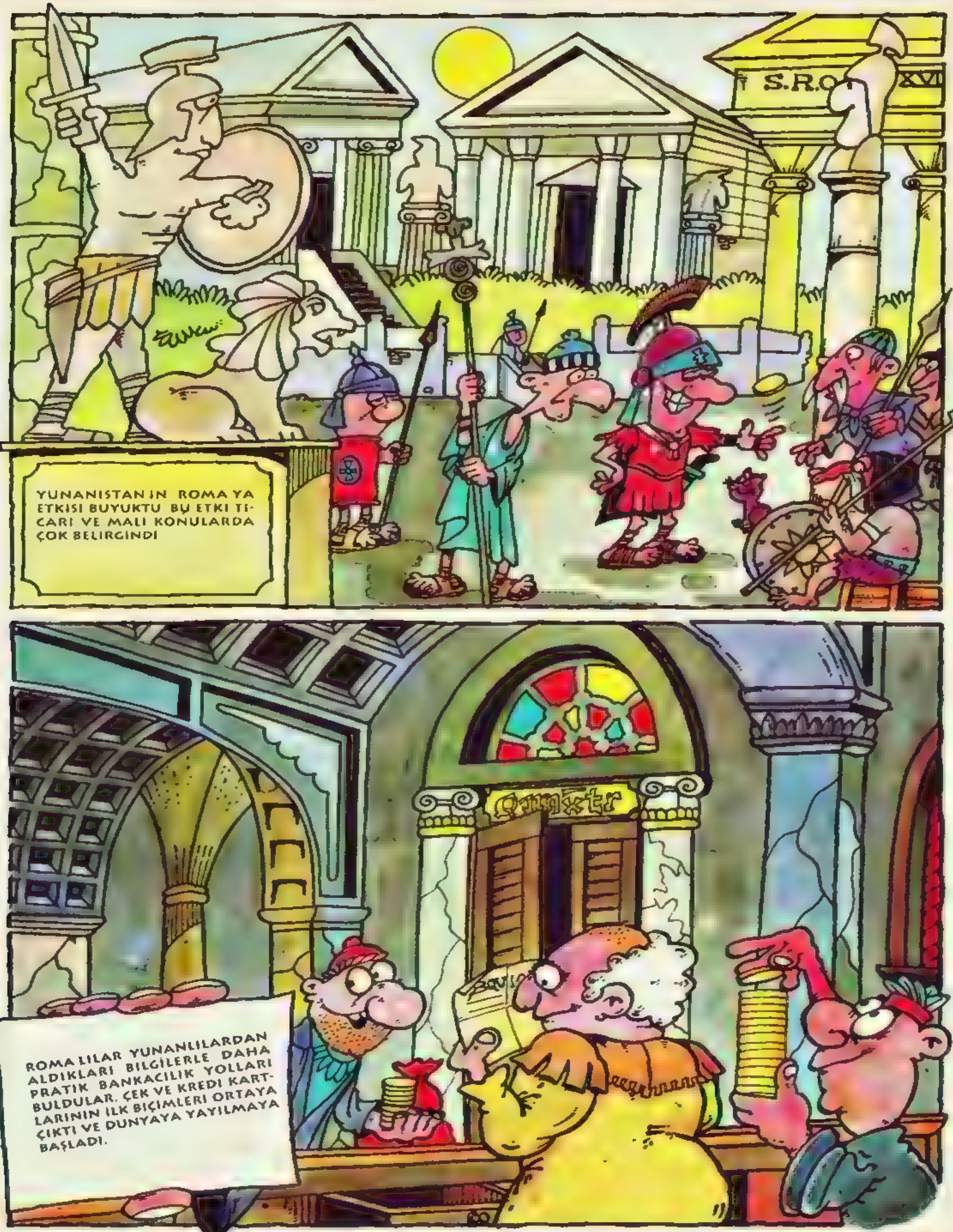
YUNANISTAN IN ROMA YA ETKISI BUYUKTU BU ETKI TI-CARI VE MALI KONULARDA ÇOK BELIRGINDI
ROMA LILAR YUNANLILARDAN ALDIKLARI BILGILERLE DAHA PRATIK BANKACILIK YOLLARI BULDULAR. ÇEK VE KREDI KART-LARININ ILK BIÇIMLERI ORTAYA ÇIKTI VE DUNYAYA YAYILMAYA BAŞLADI.

SEZAR BUGUNKU İNGIL-
TERE'Yİ FETH ETTİGİ ZA-
MAN..
BRONZ VE ALTIN PARALAR KULLANILIYORDU
ROMA, KOLONİLERİNDE KULLANILAN PARALARDA İM-
PARATOR'UN RESMİNİN KONULMASINI ŞART KOŞU-
YORDU. ROMA PARASININ PRESTİJİ İMPARATORLUK
İLE AYNI ANDA GELİŞİYORDU

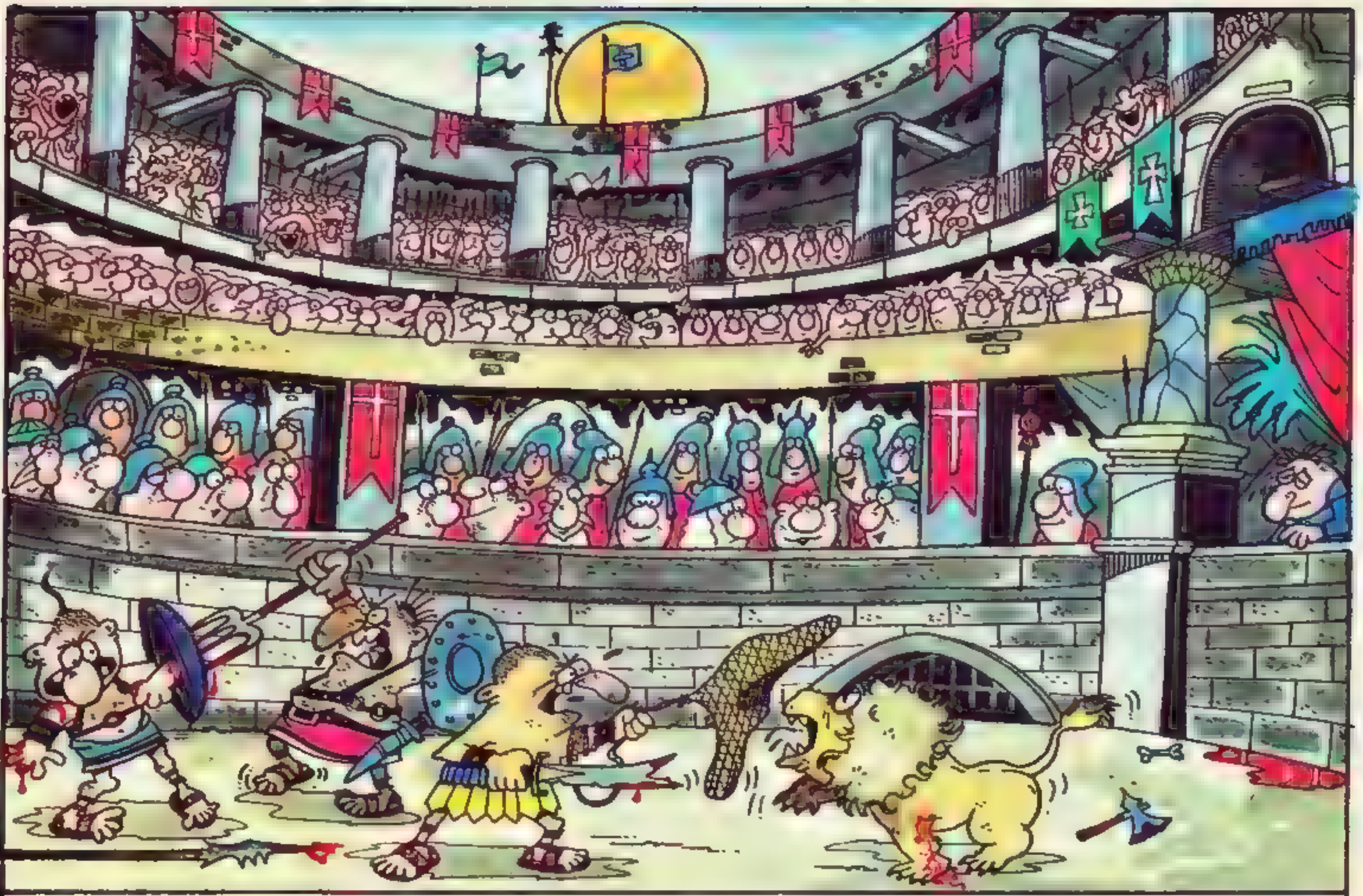

AYNI ŞEKİLDE ROMA İMPARATORLUGU'NUN ÇOKUŞUNU UNLU ROMA DİNARINA BAKARAK GÖREBİLİRİZ. BAŞTA SAF GUMUŞ OLAN DINAR, SONRALARI % 5 KIYMETLİ MADENDEN YAPILMIŞTIR

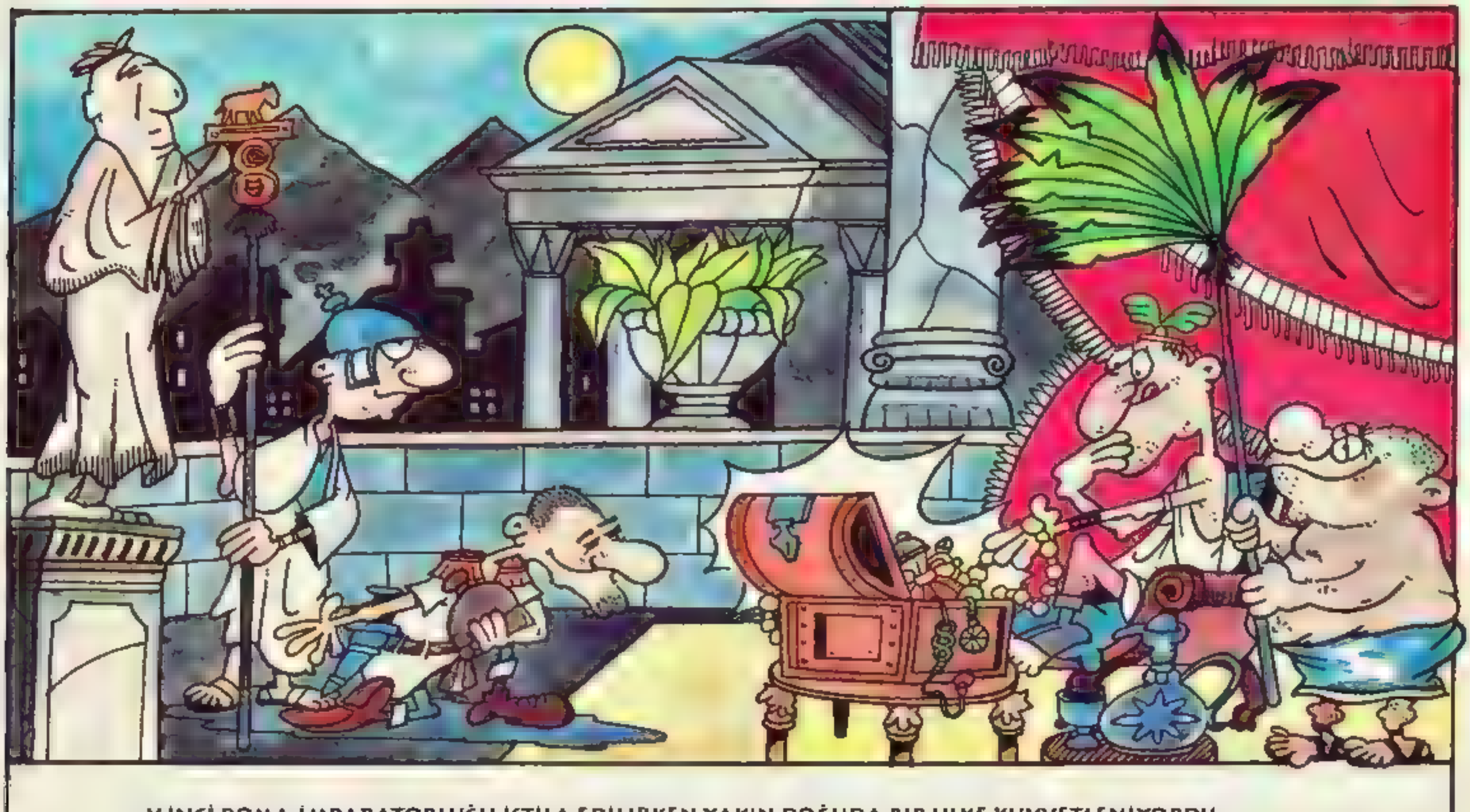

V İNCİ ROMA İMPARATORLUĞU İSTİLA EDİLİRKEN YAKIN DOĞUDA BIR ULKE KUVVETLENİYORDU

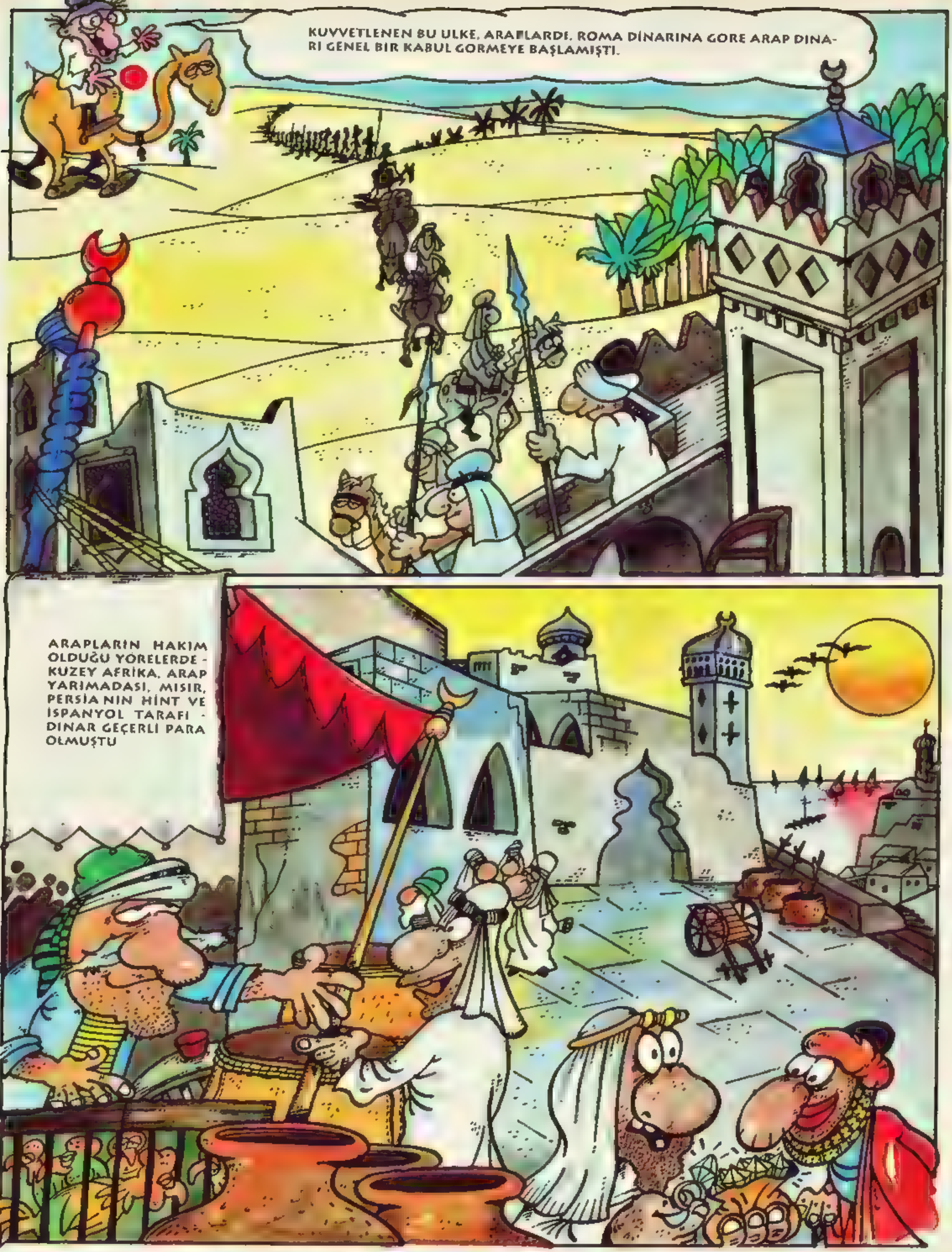
KUVVETLENEN BU ULKE, ARAPLARDI. ROMA DİNARINA GORE ARAP DİNARI GENEL BIR KABUL GORMEYE BAŞLAMIŞTI.
ARAPLARIN HAKIM OLDUĞU YÖRELERDE - KUZEY AFRİKA, ARAP YARIMADASI, MISIR, PERSİA NIN HİNT VE İSPANYOL TARAFI - DINAR GEÇERLİ PARA OLMUŞTU

DINAR AVRUPA DA KENDI ULKELERININ DIŞINDA YAŞAYAN MUSLUMAN-
LAR TARAFINDAN DA KULLANILMAYA BAŞLANMIŞTI.
ARAP TACIRLERI DUNYA ÇAPINDA DOLAŞIYORLAR VE DOĞU ULKELERINE
ÇINLILERDEN OĞRENDIKLERI KAĞIT GIBI BIRÇOK BILINMEYEN MAMULLE-
RI TANITIYORLARDI
IPEK, HALI GIBI URUNLERIN YANISIRA HINDISTAN KOKENLI DECIMAL RAKAMLAR DA BILINMEYE BAŞLADI
DEVAM EDECEK

PARMAKLARINI

Çoğumuz filmlerde görmüş ya da kitaplarda okumuşuzdur: Bir adam suya düşer ve bir anda her yanına, binlerce balık üşüşür. Az sonra adamdan geriye kalan, yalnızca bir iskelettir. Yırtıcılığıyla ünlü piranhalar değil bir insanı, kocaman bir fili bile anında iskelete çevirebilir. Ama piranhaların bazı türleri, kırmızı akvaryum balıkları kadar zararsızdır. Onlar, sadece diğer balıklarla; suya düşen bitkilerle beslenirler.

Genç bir avcının elinden kaçıp kurtulan bir capybara*, can havliyle Amazon'un bulanık sularına atladı. Yan tarafında, bir okun neden olduğu derin bir yaradan kan akıyordu. O sırada kan kokusunu alan vahşi bir hayvan ordusu, toplanmaya başladı. Bu öfkeli ordu, dünyanın en yırtıcı balıklarından olan piranhalardan oluşuyordu. Piranhalar, zaman geçirmeden ve çenelerini çatırtıyla açıp kapayarak, avlarına doğru gitmeye başladılar.

Aniden suyun yüzünde, binlerce balık parıldadı. Yıldırım hızıyla capybara'ya saldırıyorlar ve ustura keskinliğindeki sivri dişleriyle avlarından parçalar koparıyorlardı. Birkaç dakika sonra oradan ayrıldılar. Çünkü hayvanın yalnızca iskeleti kalmıştı.

Piranhalar, [illegible] halinde yaşarlar.

ZA DİKKAT EDİN!

Piranhalar, Güney Amerika'nın tropikal göl ve nehirlerinde yaşar. Birçok türü vardır. Ama insanlar için pek azı tehlikelidir.

Kimi piranhalar sakin ve sığ sularda gizli gizli dolaşır. Kimileri de hızlı akıntılarda ve suyun dibinde yaşar.

Piranhalar kana susamış katiller kadar ünlüdür. Aniden saldı-

* Capybara: Güney Amerika'da yaşayan kobaya benzer bir kemirgen.

◀ Yerliler, piranhaların çenelerini makas ya da bıçak olarak kullanırlar.

Brezilya'da bir yerli çocuk, yakalanan piranhaları yemek için sabırsızlanıyor. ▶

rır ve herhangi büyüklükteki bir hayvanı anında iskelete çevirebilir. Fakat, korkunç piranhalar hakkında bilim adamlarının çözemediği tuhaf birtakım şeyler vardır. Bu öldürücü şeytanlar bazan, kırmızı havuz balıkları kadar zararsız olabilir.

Piranhalar çoğunlukla birbirlerine çok benzer. Tepesi koyu renk, yanları gümüşî ve karnı lekelidir. Piranhaların bir türü "aşçı yamağı" diye adlandırılır. Köylüler tabaklarını nehre bıraktıklarında, bu balık yemek artıklarını yer.

Yırtıcı bir hayvan olarak piranha, gerekli tüm silahlara sahiptir: Keskin, sivri uçlu dişleri çelikten bir tuzak gibi çatırtıyla kapanır. Kemiğe benzeyen güçlü damakları, balığı avın vücudunun tokatlarından korur.

Piranhalar, çok keskin bir koklama duyusuna sahiptir. Suda yaralı bir hayvan olduğunda, kan kokusunu taa uzaklardan alırlar. Ve çok geçmeden kokunun geldiği yere bir an önce varabilmek için birbirleriyle adetâ yarış ederler. Kimi zaman öylesine heyecanlanırlar ki çılgınca yemeye koyulurlar. Önlerine gelen herşeyi çabuk çabuk yutarlar, hatta birbirlerini bile.

Ani sesler piranhaların hemen ilgisini çeker. Su sıçratma sesi ya da bir kavga, piranhanın dikkatini o yöne toplar. Kimi piranhalar o denli yırtıcı ve tehlikelidir ki, kayıkla nehri geçen bir kişi ellerini suyun üzerinde sürüklemeye kalkarsa, parmaklarını anında onlara kaptırabilir.

Amazon yerlileri piranhalardan hemen hiç korkmaz. Anneleri kıyıda çamaşır yıkarken, çocuklar gruplar halinde bu öldürücü balıklarla birlikte yüzer. Babalar da suda güreşen çocuklarına gülümseyerek bakarken, bir yandan da balık tutarlar.

Yerliler, eti çok lezzetli olan piranhaları kolayca yakalamanın birçok yolunu bilirler. Bazıları mızrak, sopa ya da ipin ucuna bağlanmış bir çengel kullanırlar. Bazıları da ağ ve kepçe ile yakalarlar. Bir yerli hemen, yakaladığı piranhanın solungaçlarını tutar. Balığı ağzına kaldırır ve ısırır. Bu işlem, balığın kılçığının çatırtı ile kırılmasına neden olur.

Bazı yerliler piranhaları çok ilginç bir yolla yakalar. Özel bir sarılgan bitkinin köklerini ezer ve özsuyunu nehre serpiştirirler. Bitkinin özsuyundaki kimyasal maddeler, piranhayı zehirler ve nefes almasını zorlaştırır. Balık nefes almak için deli gibi sıçramaya başlar. Suyun dışına sıçra-

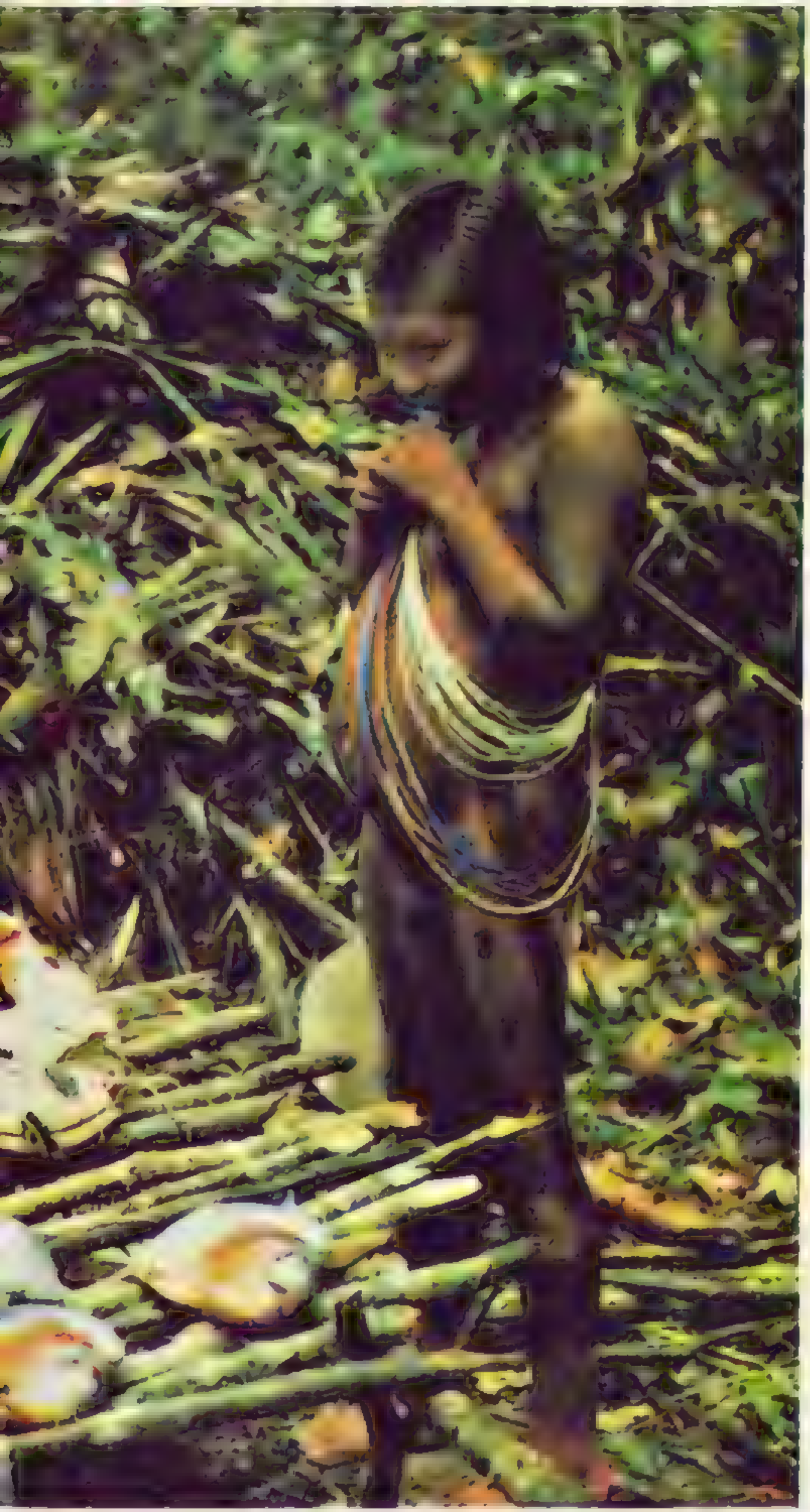

yan bu gümüşî yığın, havai fişekler gibi parıldar. Ölmeye başladıklarında ise suyun üzerinde bir girdap gibi donerler. Sonra yerliler onları, kendilerine iyi bir ziyafet çekmek için toplarlar. Etlerini yedikten sonra da, çene kemiklerini bıçak ya da makas olarak kullanırlar.

Piranhalar, birkaç yıl öncesine dek yaşadıkları yerlerden alınıp, tropikal balık satan mağazalarda satılırdı. Çünkü bu yaratıklar 'Amazon'un insan yiyen balıkları" olarak pekçok insanın gözdesidir. Ama öte yandan pekçok kişi de piranhaların doğal ortamlara daha çok yaraştığını söyler.

Şimdi pekçok devletin yasaları piranhaların yaşadıkları yerlerden alınmasına, ülke dışına çıkarılmasına ya da hayvan satan mağazalarda koleksiyonculara satılmasına izin vermiyor.

Eğer birgün, gittiğiniz bir yerde piranhalara rastlarsanız, sakın yanılıp da, elinizi suya uzatmayın. Parmaklarınızdan olabilirsiniz!

Ne av ama! Cesur Perulu balıkçı, az sonra lezzetli piranhaları kızartıp yiyecek. ▼

RÖPORTAJ

BEN BİR ÇÖP A

Arkeologlar, eski toplumlardan artakalanları inceleyerek onlar hakkında fikir sahibi olmaya çalışırlar. Çöp arkeologları ise, atıklarımızı inceleyerek, kendimize ilişkin yeni bakış açıları yaratırlar. Amerikalı bir çöp arkeoloğu ve öğrencileri, 17 yıl boyunca genel çöplüklerde araştırma yaptılar. Elde ettikleri sonuçlar çok ilgi çekiciydi.

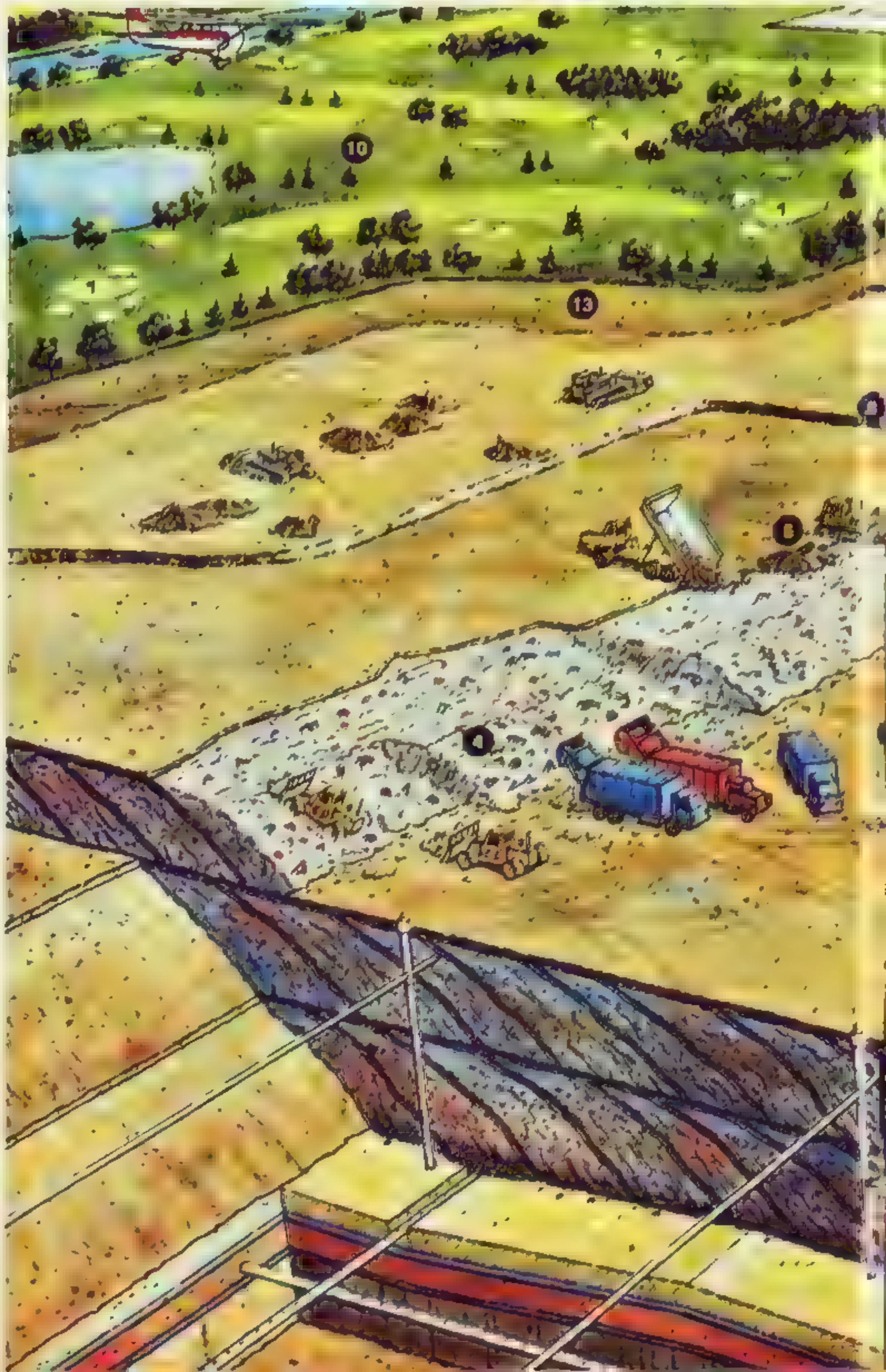

Merhaba! Ben bir arkeoloğum. Arkeologlar, eski toplumlardan artakalanları inceler. Böylelikle onlar hakkında bir fikir sahibi olmaya çalışır.

Benim işim biraz daha farklı. İncelediklerim hem daha yeni, hem de daha taze.

Ben, Amerikalı bir çöp arkeoloğuyum. Evet, evet! Yanlış duymadınız: "Çöp arkeoloğu".

Çöp, kolay anlaşılabilir bir kavram: Gunlük işlerimizin somut atıkları... Çöplükler ise yeni keşfedebildiğimiz kaybolmuş bir diyar. Çöplerimizi incelemek bize yeni bakış açıları kazandırabilir diye duşünuyorum. Çöp incelemeye başlamam da bundan.

Ben genel çöpluklerde çalışıyorum. Çunku Amerika, herkesin bildiği gibi buyük bir çöp krizi içinde. Atıklarımızın % 70'ten fazlası, ülkedeki 5500 genel çöplüğe gömülüyor. Fakat bunlar hızla doluyor ve yerlerine yeni alanlar bulmak, giderek zorlaşıyor. Korkarım ki bizler çok değerli olan zaman, para ve emeği boşa harcıyoruz. Çünkü çöplük-

RKEOLOĞUYUM

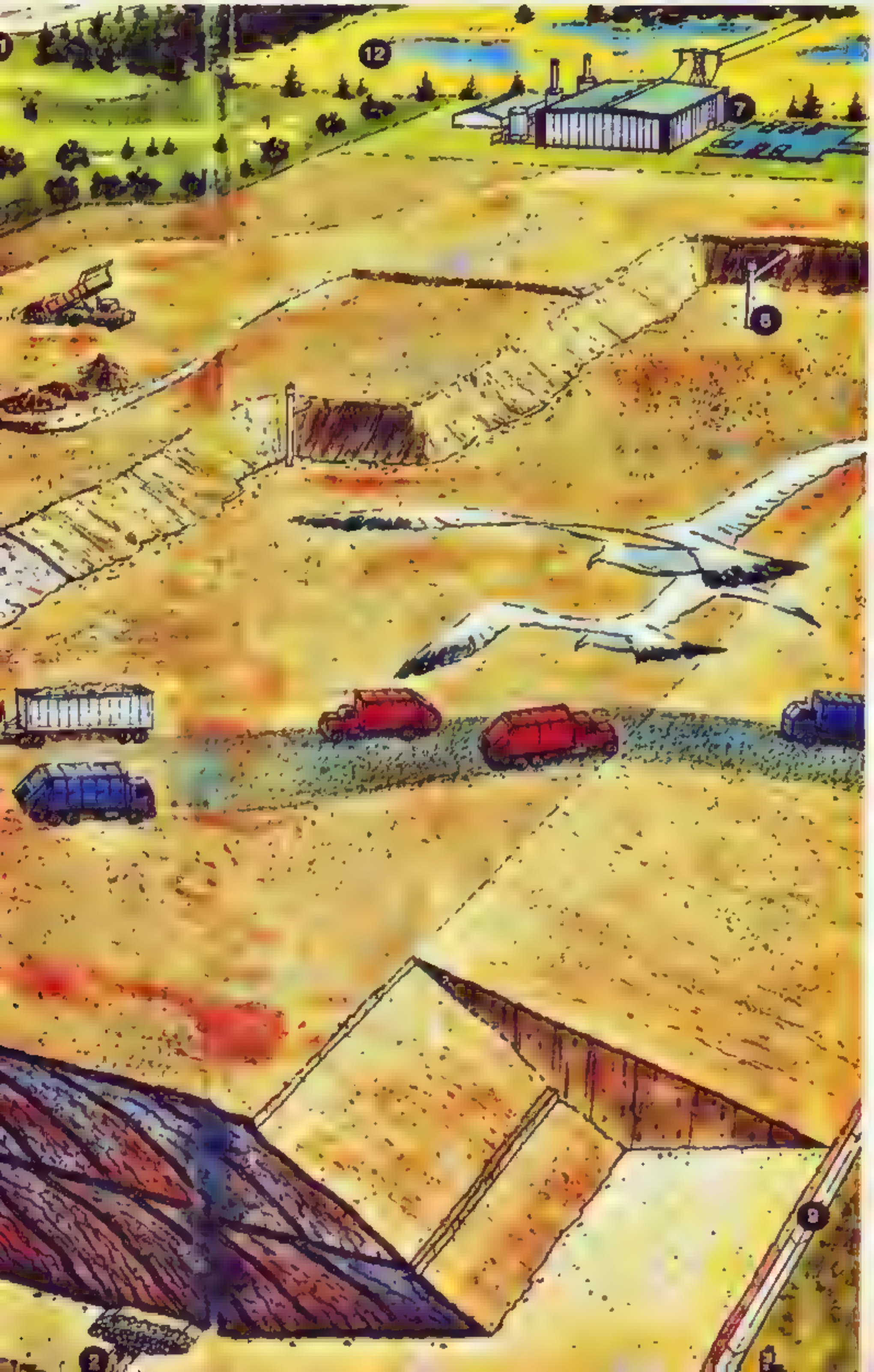

BİR ŞEHİR ÇÖPLÜGÜNÜN YAPISI

(1) Sıkıştırılmış kil ve yoğun plastik çöplüğün tabanını kaplar.
(2) Bu tabakanın üzerinde çöplerden çıkan zehirli sıvıları toplayan ve bunları bir arıtma ünitesine götüren pis su boruları var.
(3) Yeraltı sularının zehirli olup olmadıkları, alanın yanında açılan kuyular tarafından kontrol edilir.
(4) Şehirden gelen çöpler boşaltılır ve sıkıştırılır.
(5) Daha sonra kokuyu ve kuşların karıştırmasını önlemek için toprak tabaka ile kaplanırlar.
(6) Bir başka boru ağı da oluşan metan gazını toplar.
(7) Birçok yerde bu gaz yakılır, fakat bazı yerlerde de elektriğe çevrilir.
(8) Çöplük tamamen dolduğu zaman üzeri kil katmanla kapatılır.
(9) Ve kenarlarına yapılan yağmur oluklarıyla biriken yağmur suları toplanır.
(10) Dolmuş çöplüklerin üzerine golf sahası,
(11) Havaalanı,
(12) Doğal park yapılabilir.

lerimizde "neler var?" ve bunlara "neler oluyor?" bilmiyoruz.

1973 yılında ben ve öğrencilerim Arizona Üniversitesi'nin çop projesine katıldık. 17 yıl süren çalışmalarımızda elde ettiğimiz sonuçlar hayret vericiydi. Aslında birçoğumuz çöplükler hakkında yanlış bilgilere sahibiz. Sözgelimi; çöplüklerin % 20-30'unun hızlı yiyecek ambalajlarından, % 30-40'ının polistrolden, % 35-45'inin de tek kullanımlık çocuk bezlerinden oluştuğunu sanıyoruz. Oysa hızlı yiyecek ambalajları, genel çöplüklerin yalnızca binde 25'ini oluşturuyor. Polistrol atıklar % 1'lik, tek kullanımlık çocuk bezleri ise % 0,8'lik bir alanı kaplıyor.

Belediyelerin politikasını düzenleyen pekçok kişi de aynı

yanlış kanılara sahiptir. Bu nedenle de çevre kirliliğine karşı alınan önlemlerin çoğu yetersiz kalıyor. Örneğin, bir yandan polistrol bardaklar yasaklanırken; bir yandan da onların yerine plastik kaplı kağıt bardaklar piyasaya sürülüyor. Oysa her ikisi de kısa zamanda parçalanmadığı için yeniden kazanılamıyor. Üstelik çöplükte kapladıkları yer de hemen hemen birbirine eşit.

Kağıt, çoplüklerin içinde bekleyen en buyük görünmez adam. Üye sayısı da hızla artıyor. 1970 yılında çöplüklerdeki kağıt oranı % 30 iken, 20 yıl içinde % 50'ye yükseldi. Gazete kağıtları bu miktarın içinde önemli bir yere sahip.

Genel çöplüklerdeki araba lastikleri, kaynayan bir çorbadaki şehriyeler gibi sıkışma ve genişleme hareketleriyle yuzeye tırmanırlar. Birgün bu lastikleri toplarsanız, bir hafta sonra daha fazlasını görürsunüz.

Hafif ağırlık

Çöplüklerdeki plastiğin gitgide arttığı söylenir. Araştırma yapmadan önce ben de aynı kanıdaydım. Hatta bu savımı kanıtlamak için Illinois'teki Mallard-Kuzey Çöplüğü'nde öğrencilerimle birlikte araştırma yaptım. Araştırmaya başlamadan önce öğrencilerimi, "Sakın daha önce yapılan araştırmaların sonuçlarına atlamayın. 1970'lerin sonunda bugüne göre daha az plastik olduğunu biliyorsunuz" diye bir profesor ciddiliğiyle uyardım.

Ancak Kuzey Mallard için çöp hacimleri hesaplandığı zaman tükurdüğümu yalamam gerekti. Çünku 1970'lerin başında oluşan plastik atık, 1986'nınki ile aynıydı. Sonradan yapılan kazılar da bu mantığa aykırı gerçekleri doğruladı.

Bu nasıl olurdu? Saçımı çöplüklerde biraz daha ağırttıktan sonra yanıtı buldum: Hafif ağırlık!

Üreticilerin daha fazla kâr için yaptıkları arayışlar, onları gereksiz ambalajlamadan vazgeçirtmişti. Kâr yarışında ileri gitmenin yollarından biri hafif ağırlıktı. Yani aynı objeyi daha az hammadde kullanarak uretmek. 1977'de 68 gr. gelen bir plastik soda şişesi bugün 51 gr., 98 gr. gelen cam süt şişesi ise 60 gr. Hafif demek, aynı zamanda daha çok sıkıştırılabilir demekti.

Çöplükler hakkında anlatılan hikâyelerden biri de atıkların biyolojik parçalanmasıyla ilgilidir. Bize atıkların çöpluklerde hızla parçalandığı söyleniyor. Oysa çalışmalarımız sırasında Kuzey Mallard çöplüğünun derinlerinde, yağı, eti-kemiğiyle herşeyi tam olan bir biftek bulduk. Bir öğrencim ise eski fakat okunabilir bir gazeteyle geldi. Gazetenin tarihi 23 Nisan 1973 idi. Turnayı gözunden vurmuştuk. Çünkü o sırada yıl 1988'di. Çöplükte en uzun korunan yiyeceklerden biri de sosisli sandviçlerdir.

▲ Amerikalı çöp arkeoloğunun öğrencilerinden biri, çöplükte kazı yaparken bulduğu, kararmış bir Coca-Cola şişesini inceliyor.

◄ 1988 yılında Illinois Hannover Park'taki Kuzey Mallard çöplüğünün derinlerinde; 23 Nisan 1973 tarihli, okunabilir bir gazete bulundu.

Yiyecek atıkları sağlıklı beslenme alışkanlığının kazanılıp kazanılmadığı hakkında da fikir verir. 1982'de Ulusal Bilim Akademisi, kanser ve yağlar hakkında bir rapor hazırlamıştı. Raporun yayınlanmasından sonra Kaliforniya'da deniz kıyısında yaşayanlar ve Arizona Tucson'da yaşayan emekliler, yağlardan dolayı biftek ve kızartma gibi şeyler almamaya başladılar. Bunların yerini (en az diğerleri kadar yağlı) salam, sosis gibi et türleri aldı. Yiyecek alışkanlığındaki bu değişiklik çöplüklere de yansıdı.

Büyük Piramit'in 25 katı

İnsanlığın en büyük anıtlarından biri Staten Adası'ndaki Fresh Kills çöplüğüdür. New York'tan Fresh Kills'e her gun 17 bin ton çöp getirilip dokulur: 12 milyon 141 bin km^2 lik bir alanı kaplayan, 68 milyon 880 bin m^3 hacmindeki bu çoplük; Mısır'daki Buyük Piramit'in tam 25 katıdır.

Bu çoplükte yaptığım araştırmalar oldukça hayret vericiydi. Çöplüğün yüzeyindeki çöpler normal gorünuyordu. Fakat 7,5-10 metre kadar aşağıya inildiğinde, işler değişti. Bu seviyeden alınan örnekler hep rutubetli ve nemliydi. Bir 4,5 metre daha indiğimizde çopler su içinde yüzüyordu. Bu bölumün tabanına doğru kalın gazete kağıdı tabakaları yanmış gibi siyahlaşmıştı. Biz onlara "gazete tuğlaları" adını verdik. Okunabilen ıslak gazetelerden su buharları yukseliyordu. Birkaç metre daha derine indiğimiz zaman içinde yıkılmış binalardan geriye kalan kereste atıklarının bulunduğu gri bir çamur vardı.

Pizzacıyı boşaltan koku

Çöplükler, gerçek bir giz dunyasıdır. Bu gizleri ortaya çıkarmanın tek yolu kazmak, gruplamak, dokunmak ve koklamaktır. Ancak Fresh Kills çoplüğundeki kazı çalışmaları sırasında, çıkan keskin pis kokuyu süzmek için yüz maskeleri kullandık. Fakat kokunun üzerimize sinmesini bir türlu önleyemiyorduk.

Birgün yorucu bir kazı çalışmasının ardından öğrencilerimi pizza yemeye götürdüm. İçerisi çok kalabalıktı. Anlaşılan oldukça bekleyecektik. Ancak 10 dakika kadar sonra harika birşey oldu. Müşteriler bizden yükselen kokuya dayanamayıp orayı terketmişlerdi! Çöp kokusu, pizza yeme isteğine ağır basmıştı.

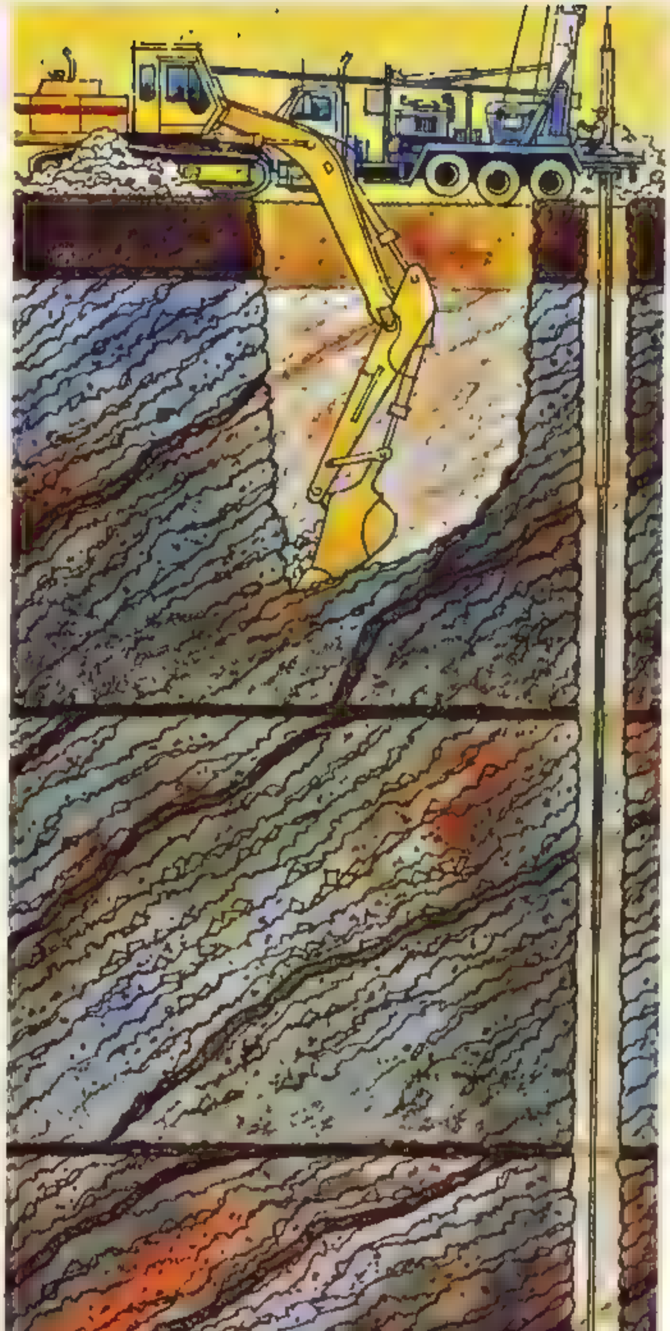

"Ekskavatör" denilen kazı makinelerinin en fazla erişebileceği derinlik 8 metredir. Doğal gaz ve organik madde aramalarında kullanılan gezici delgi (sondaj) aracı ise kolaylıkla 30 metreye kadar inebilir. Aletin ucundaki örnek toplayıcı, her tabakadan örnek alarak aşağılara dek iner.

Toprağın alt katmanlarına hava ve ışık ulaşamadığı için organik maddelerin çözünmesi, -toprak üstüne göre- uzun zaman alır. Sözgelimi resimde gördüğümüz maddelerin çürümesi tam 15 yıl gerektirir.

1971'de gömülen mısır.

1984 de gömülen ekmek somunu

1974'de gömülen sosis

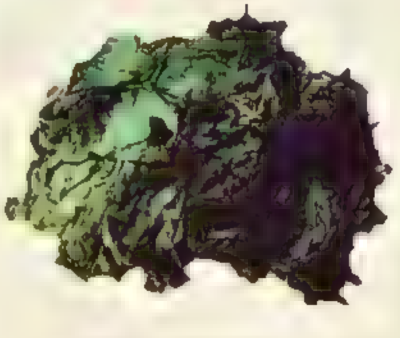

1984'de gömülen lahana.

MAVİ KELEBEKLERE NE OLDU?

"Oturup dinlenelim biraz" dedi, Ufaklık. "Bu kadar yurümekten yoruldum. Cingöz neden Antalya'ya geldik?"

"Sanırım hepimiz yorulduk" dedi, Ufaklığın yanında oturan Yeşil Tilki Cingoz. "Burada biraz soluklanalım da size nerede olduğumuzu anlatayım."

"Ne senin, ne Samur Osman'ın, ne de Kokarca Nefaset'in memeliler ve kuşlar dışındaki bazı diğer canlıların da tehlikede olduğunu bildiğinizi sanmıyorum. Bu canlılardan biri Antalya'nın bu kısımlarında yaşayan Mavi Kelebek. Yeşil Tilki Cimcime Antalya'ya geleceğimizi duyunca, benden bu küçük yaratığa ne olduğunu öğrenmemi istedi."

"Bu hayvan neye benziyor?" diye sordu Nefaset.

"İşte Cimcime'nin verdiği kelebek resmi burada. Bu da en çok sevdiği çiçek olan bakla çiçeğinin resmi. Çiçeği bulabilirsek, belki Mavi Kelebeği de görürüz."

"Ufaklık, ayrıca ben de bu kelebeği görmek istiyorum" dedi Nefaset.

"Beş dakika sonra görürsün Nefaset'çiğim. Şu anda hiçbir güç beni yerimden kıpırdatamaz. Fazlasıyla yorgunum."

"Seni hiçbir şey kıpırdatamaz ha!" diye güldü Kokarca Nefaset. Arkasını dönüp kuyruğunu kaldırdı. Ufaklık'la Cingöz kutükten aşağı atlayıp Nefaset'in tehdidinden kaçmaya çalışırken birbirlerinin üstüne yuvarlandılar.

"İşte kibarlık diye buna derim ben" dedi kıkırdayarak, boşalan kütuğe kurulan Kokarca. Cingöz'le Ufaklık kütuğu Kokarca Nefaset'e terkedip yanındaki kayalara oturmaya gittiler.

"Burası Antalya ise" dedi Ufaklık, "tatil köyleri nerede?"

"Deniz kıyısında değil, ormanlık kesimdeyiz. Birçok kişi bu ağaçları kesip yerine sera açmak istiyor. Bir zamanlar her yer ağaçlarla kaplıydı."

"Sonra ne oldu?" diye sordu Nefaset.

"İnsanlar gelip ağaçları kestiler, yerlerine sebze yetiştirmek için seralar kurdular." diye yanıtladı Cingoz.

"Şu yolu açmak için de bir kısım ağaçları kesmiş olmalılar."

dedi Samur Osman, az öteden gelen araba seslerini dinleyerek.

"Aman zaten burada kim yaşamak ister ki?" dedi Ufaklık, "Ağaçtan başka birşey yok burada."

"Ufaklık, burada yaşayan öyle çok şey var ki şaşırırsın" dedi Cingoz. "Şuradaki guzelim çiçeklere bak. Bunlara yabani bakla çiçeği denir. Eski bir arkadaşımın en çok sevdiği çiçektir... Senin hiç tanışmamış olduğun bir arkadaşım bu."

"Yine başladık" diye mırıldandı Ufaklık. "Yine bulmacalar! Eminim şimdi de bu eski arkadaşının buraya konuşmaya geldiğimiz kişi olduğunu söyleyeceksin."

Cingöz güldü. "İyi bildin Ufaklık. Buralarda yeterince kalırsak onunla tanışabilirsin. Burası en sevdiği beslenme yerlerindendir."

"Burada yiyecek fazla bir şey görmüyorum. Ayrıca da karnım aç" dedi Ufaklık.

O anda tatlı mavi bir kelebek Ufaklığın burnuna kondu. Şaşıran ayı geriye sıçrayarak kelebeğe pençesiyle vurdu.

"Hey, Cingöz," diye seslendi kelebek. "Arkadaşına, ona zarar vermeyeceğimi söyle".

Cingoz ve diğerleri gülmeyi bırakınca Cingöz dostlarına "Bu bayan, Mavi Kelebek Burcu'dur. Görmeye geldiğimiz eski arkadaşımın ta kendisi, Ufaklık. Şimdi, Nefaset bakla çiçeklerinin oradan çekilirse, Burcu öğle yemeği için biraz balözü içecek".

"Sağol Cingöz" dedi Burcu. "Yabani bakla çiçeğini her gordüğumde mutlu oluyorum. En çok sevdiğim çiçeklerden biri bu. Bu yörede yabani bakla çiçeği bulmak giderek güçleşiyor."

"Burcu, bize bunun nedenini anlatmadan önce yiyecek birşeyler bulalım. Sonra olup bitenleri öğreniriz." dedi Yeşil Tilki Cingöz.

Osman balık avlayabileceği bir dereye yollandı. Ufaklık'la Nefaset sulu böğürtlenlerden atıştırmaya başladılar.

Herkes yemeğini bitirince toplanıp oturdular. Cingoz şapkasını bir taşın ustune bıraktı. Burcu da onun üstüne kondu.

"Yabani bakla çiçeği bulmanın giderek zorlaştığını söylüyorsun Burcu. Halbuki etrafta bir surü çiçek var." dedi Cingöz.

"Evet var, Cingoz. Ama eskiden her yer ağaçlarla kaplıydı. Ağaçların arasında ise yabani bakla çiçekleri olurdu. Tabii bu bizler için çok iyiydi. Biz dişi Mavi Kelebekler, yumurtalarımızı bakla yapraklarının ustüne bırakırız. Yumurtalardan çıkan küçük tırtıllarımız yapraklarla beslenirler."

"Vay." dedi Osman. "Bakla çiçeklerine birden fazla nedenden ihtiyaç duyuyorsunuz yani. Dinliyoruz, devam et.""

"Belki de biliyorsunuzdur" dedi Burcu. "Mavi Kelebeklerin yaşamlarını sürdürebildikleri bu yöreyi gördünüz. Antalya çevresinde buraya benzer çok az yer var. Yakınlarda bir yerde, insanlar bozmadan önce, aynı buraya benzeyen bir yer var. Gelin, size ne demek istediğimi göstereyim."

Hayvanlar ustlerinde uçan Burcu'yu takip ederek ormana doğru koştular.

Bir dizi ağacı aşarak çıplak kalmış bir araziye çıkıverdiler. "Böğ!" dedi Samur Osman. "Bu korkunç koku da ne?"

"Çop kokusu bu, Osman. Buraya ise çöplük deniyor" dedi Burcu. "Bir zamanlar burada ağaçlar olduğuna inanmak zor, değil mi?"

Hayvanlar araziye daha yakından bakmaya çalıştılar. Çöplerin ve atıkların kısmen toprakla örtülmuş olduğunu gördüler. Ne bir ağaç, ne bir ot, ne de bir yaşam belirtisi vardı.

Burcu havalanıp bir şişenin üstüne kondu. Ağaçlarının buldozerle uzaklara taşındığını görmüştu. Bu Burcu'yu çok üzüyordu. Hayvanlar gözlerinin önündeki bu pislikten öylesine kızgındılar ki, Burcu'ya doğru yavaşça yaklaşan buyuk kamyonu görmediler. Kamyon durdu ve arkası yavaşça kalkmaya başladı.

Cingöz birden Ufaklık ve Osman'la konuşmayı keserek, "Burcu!" diye bağırdı. "Dikkat et!" Ama kamyonun gurültüsü Cingöz'un sesini boğdu. Cingöz hızla kelebeğe doğru koştu. Kamyonun arkası açılırken kelebeğe yetişti. Cingöz Burcu'yu hızla şapkasına alıp koştu. Boşaltılan çöpten kılpayı kurtulmuşlardı.

"Güvenlikli bir yere gidelim" diye bağırdı Cingöz.

Hayvanlar az sonra sessiz ormanda oturuyorlardı. Küçük arkadaşlarına birşey olmadığı için sevinçliydiler.

"Hayatımı kurtardığın için sağol, Cingöz" dedi Burcu. "Herşeyin eskiden ne guzel olduğunu düşünürken dalmışım. Şu kamyonu bile farkedemedim. Yardıma gelmeseydin bir mavi kelebek daha eksilmiş olacaktı. Zaten çok az kalmıştık!"

"Ama Burcu, tüm ağaçları mı kesecekler?" diye sordu Ufaklık.

"İnsanların hâlâ biz ve burada yaşayan diğer canlılar için biraz yeşillik ayırma şansı var. Yalnız bu çöplüğü piknik sahası ve futbol alanına çevireceklerini duydum."

"Sanırım bu insanlar için oldukça iyi olur tabii" dedi Nefaset.

"Bize hiçbir yarar getirmeyecek bu" dedi Burcu. "Futbol sahalarına ihtiyacımız yok. Bakla çiçeği ve ağaçlara ihtiyacımız var! Ve eğer insanlar bunları bizim için korumazlarsa, etrafta Mavi Kelebek kalmayacak."

"Bu doğru" dedi Cingöz. "Ve sen tehlikede olan kelebek türlerinin sadece birisin. Yazık, yaşadıkları yerler ve besinlerin giderek yok oluyor."

"Tanrım" dedi Ufaklık. "Bu çok kötu. Onlara yardım etmek için hiçbir şey yapılamaz mı?"
"Hukumet onları koruma altına alınacak türlerin arasına koyabilir. Bu, hükumeti, kelebeklerin yuvalarını korumak için elinden geleni yapmaya yoneltecektir." dedi Cingoz.

"Ve umarım Antalyalılar ormanları rahat bırakırlar. Böylece Burcu ve diğer Mavi Kelebekler güvenlikte olabilir" diye devam etti Cingoz.

"Ama, ya henuz tehlikede olmayan diğer Mavi Kelebek türleri? Onlara da yardımcı olmak çok iyi olurdu" dedi Kokarca Nefaset.

"Ülkenin her yerinde çevreci dostlarım olduğundan, sanırım bunu yapabiliriz" dedi Cingöz.

"Yeşil dostların yardımcı olabilirler mi?" diye sordu Burcu.

"Tabii ki" dedi Cingöz "tum yapmaları gereken bir kelebek bahçesi kurmak!"

"Kelebek bahçesi mi! Ne harika bir fıkir. Cingöz, sen gerçek bir kötu gün dostusun" dedi Burcu.

SÜRECEK

ZİRVEDEKİ "TE

Ünlü Amerikalı şarkıcı Michael Jackson, 1991 yılı sonunda çıkardığı"Dangerous" (Tehlikeli) adlı albümüyle dünya listelerini altüst etti. Öyle ya da böyle, hep bir numara olmayı başaran Michael; Jackson kardeşlerden oluşan Jacksons'da şarkı söyleyerek müziğe başlamıştı. İlk solo hitini seslendirdiğinde 13 yaşındaydı. Bunu izleyen dönemde "Michael Jackson efsanesi"nin temelleri atıldı. Sanatçının 1982 yılında çıkardığı "Thriller" büyük ilgi gördü ve "tüm zamanların en çok satan albümü" oldu.

▲ Michael, Jackson kardeşlerden oluşan Jacksons'da şarkı söyleyerek müziğe başladı

29 Ağustos 1958'de Indiana'da doğan Michael Jackson, Jacksons topluluğundaki en genç kardeşti. Motown plak şirketinin dikkatini hemen çekmişti. Ancak aynen Stevie Wonder'a yaptıkları gibi onun da yeteneğini bir süre için sınadı.

İlk solo hiti 13 yaşında iken seslendirdiği "Got to be there" idi. Bunun ardından aynı adlı film için seslendirdiği "Ben" geldi. Bu şarkı, Jackson biçiminin ağırlıkla hissedildiği güzel bir "balad" (romantik şarkı) idi. 1971-1976 arasında Motown plakçılık için, Jacksons kardeşler ile altı tane iyi satan albüm yaptılar. Kardeşleri ile birlikte yaptığı son çalışma Diana Ross ile birlikte oynadığı ve "Korkuluk"u canlandırdığı "The Wizard of Oz" (Oz Büyücüsü) filmi oldu. Film ağır eleştiriler almasına rağmen Michael, sesi ve oyunculuğu ile büyük beğeni topladı. Filmde Diana Ross ile birlikte seslendirdiği "Ease on Down the Road" iyi bir liste başarısı gösterdi.

Topluluğun Epic şirketine geçmesi, Michael'ın liderliğinin göstergesiydi. Bu arada "Oz Büyücüsü" filminde tanıdığı Quincy Jones ile müzik dünyasının en başarılı yapımcı-yorumcu ikililerinden birini oluşturdu. Bu ikilinin ilk ürünü, "Off the Wall" oldu. Bu albümde eski Beatles üyesi Paul McCartney, İngiliz şarkı sözü yazarı Rod Temperton ve Michael'ın süper çalışmaları yer aldı. Tüm zamanların en çok satan siyah albümü olma savı ile pazara sürülen çalışma, aynı hafta içinde 45'lik listesinde üç parça ile yer alarak bunu gerçekleştirdi. Bu başarı üzerine eski şirketi Motown, Michael'ın eski parçası "One Day in Your Life" (Yaşamımda bir gün) yeniden müzik pazarına sundu: doğal olarak artık Michael Jackson çılgınlığı başlamıştı ve parça bir hit oldu. Ardında Paul McCartney ile birlikte söylediği "The Girl Is Mine" geldi.

"Bad", Michael Jackson'ın 1987 yılında çıkardığı albüm ▶

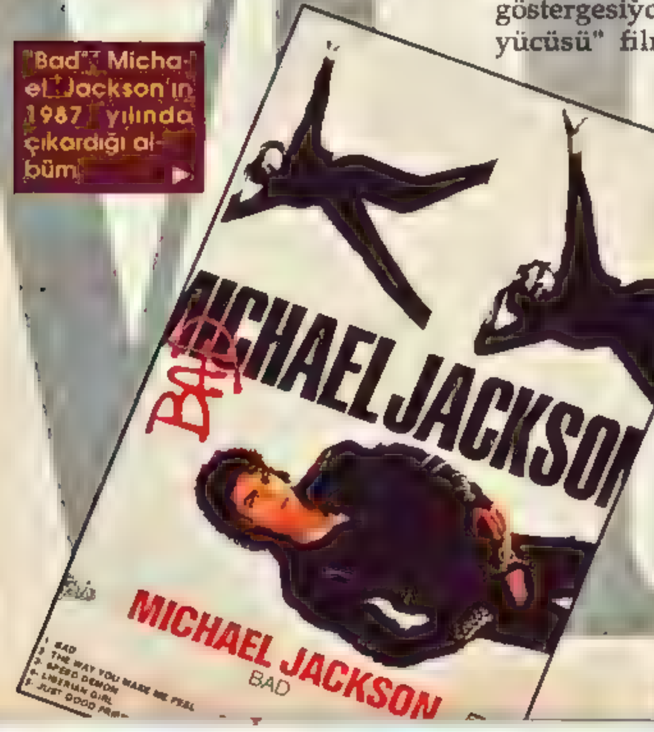

HLİKELİ" YILDIZ

Michael Jackson, 'Dangerous' albümüyle bir kez daha olay yarattı.

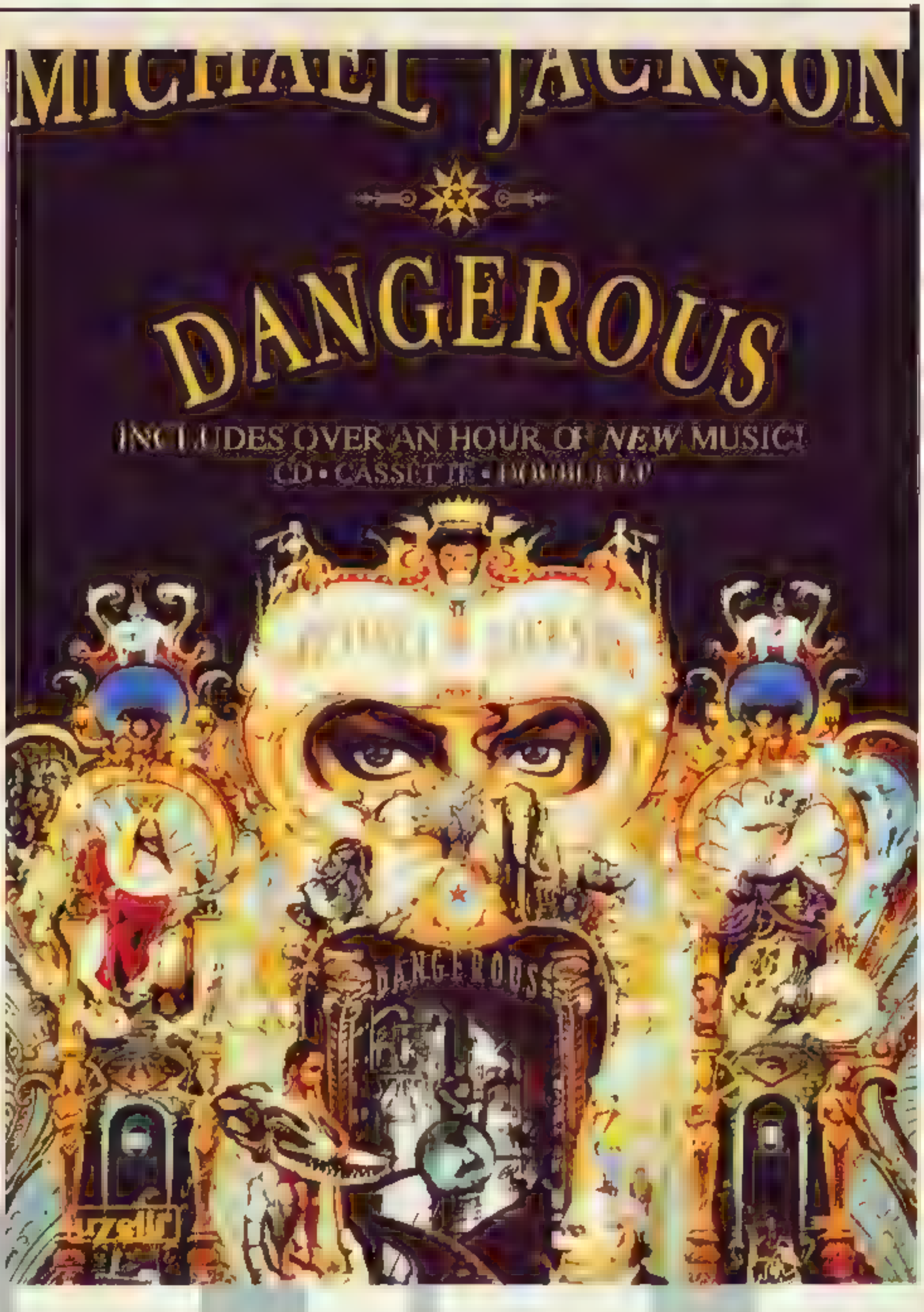

Ve işte "Thriller"! Yıl 1982. Tüm zamanların en çok satan albümü. Bu albüm başta "Thriller" olmak üzere "Billie Jean", "Beat It", "PYT", "Human Nature", "Wanna Be Stardin Something" gibi parçalar ile Billboard Musik dergisi listelerinde bir numaraya ulaştılar. Bu, pop müzik dünyasında yeni bir rekordu; aynı albümden tam beş single bir numaraya ulaşmıştı. "Thriller" albümünün başarısı John Landis'in (Blues Brothers filminden anımsayacağınız) yönetiminde gerçekleştirilen video clip ile daha da arttı. Bu album Michael Jackson efsanesinin kalıcılığının başlıca göstergesi oldu. Kardeşleri (Jacksons) ile birlikte gerçekleştirdiği "Victory" albümü ve Lionel Richie ve Quincy Jones ile birlikte bestelediği "We are the World" (Biz Dünyayız) isimli şarkı [Afrika'da açlık çeken insanlara yardım amacıyla birçok sanatçı ile birlikte USA for Africa adı altında seslendirdi.] dışında başka çalışması görulmedi. Ancak herkes bekliyordu. Bu arada hayranları onun yeni parçaları yerine özel yaşamı ile ilgili dedikodularla yetinmek zorunda kaldılar.

1986 yazının son günleri hayranları Michael'ın sesini Siedah Garret ile seslendirdiği 'I Just Can't Stop Lovin You" (Seni Sevmekten Kendimi Alamıyorum) adlı güzel baladta duydular. Bu şarkı Michael Jackson'ın yeni albümünün müjdecisi idi. 1987 yılına tüm dünya "I'm Bad" diyerek girdi. Michael yine gündemde, yine gözdeydi. "Bad" albümü ile Michael kendi rekorlarını kırmaya devam etti. Bu arada albümün hemen ardından başarısız bir si-

1991'in sonuna doğru piyasaya çıkan "Dangerous" albümündeki hit, Black or White ▶

nema çalışması oldu: Moonwalker bır sinema filminden çok, Michael'ın video cliplerının toplu gösterisi idi.

Artık Michael'ı beklemek alışkanlık oldu. 91 sonunda bu defa "Black or White" (Siyah ya da Beyaz) deyip ekliyordu: "Yaşantımı bir renk olarak sürdürmeyeceğim". Michael bu albümde de olay olmayı sürdürecek.

Öyle ya da böyle Michael hep bir numara olmayı başardı. Ama bu başarı yalnız ona mı aittı? Hayır! Michael Jackson'ın bireysel yeteneklerini gözardı etmeksizin söylemek gerekirse o bir üründür. Bu ürünün yaratıcısı da prodüktör Quincy Jones'dir. Pop müzikte prodüktör; yaratıcı demektir. Quincy Jones, Mıchael Jackson'ı siyah-beyaz tüm pop müzık dinleyicilerine seslenebilecek biçime sokup, ondan sonra önlerine getirmiştir. Her ne kadar Michael Jackson son albümünde kendi yaratıcısı ile çalışmasa da onun çizdiği yolda yürümektedir. Yani dönemin geçerli kurallarını saptayıp ona göre davranmıştır. İşte size örnek:

Günümüzün dans ritmi hiphop'tur. Bu albümdeki en iyi örnek ise Black or White'dır. Soul müziğin hip-hop ritmi ile bileşimine örnek olarak, "Will You be There" gösterilebilir.

Michael Jackson ya da yaratıcıları her dönemde gündemi yakalayıp ona göre eserler vermiştir. Bu albümde yapımcı olarak Quincy Jones'i görmüyoruz! Ama Michael Jackson'ın müziğindeki etkileri hemen hissediliyor.

Bunca sözden sonra Michael'ın en önemli yönü olan rengi ile birlikte müziğini de beyazlaştırmasına değinmeden geçmek ona haksızlık olur. Müziğe zenci olarak başlayan Michael bugün parçalarında rock sound'ına sıkça yer veren bir beyaz olmuştur.

ŞİMDİ BU KASETLER DİNLENİYOR

PET SHOP BOYS/ DİSCOGRAPHY

Müzikte daha çok ritm ve elektronik çalgıların kullanımına ağırlık veren techno-pop turu, şimdi bir kasette toplandı. "It's a sin", "West End Girls" ve "Domino Dancing"in de aralarında olduğu tam onsekiz güzel Pet Shop Boys (Sus Hayvanı Mağazası Çocukları) şarkısı ile bir saati aşkın bir sure, dilediğinizce dans edebilirsiniz.

EMİ-KENT

DAVE STEWART AND THE SPİRİTUAL COWBOYS/HONEST

80'lerin başında Annie Lennox ve Dawe A. Stewart muzik yolculuklarına başladılar. Bu yolculuk sırasında new-wave (yeni dalga) ve rock duraklarında durdular. Annie Lennox şarkıcılığını yetkinleştirirken, Dave Stewart da bir muzikçi için bulunmaz bir laboratuvar olan Eurythmics mutfağında bestecilik, duzenleyicilik ve çalgı tekniğini ustalık duzeyine eriştirdi.

Muzik gezgini Stewart bir sure once yolculuğunu tek başına surdurmeye karar verdi. Kendisi gibi değişik muzik turlerini denemiş gezginlerden oluşan topluluğu Spiritual Cowboys (Ruhsal Kovboylar) ile ilk albumlerini 1990 yılında yaptılar. Yumuşak ve sert parçaların ozenle harmanlandığı album Stewart'ın araştırmacı kişiliğinin izlerini taşıyordu. Bu albumdeki "Party Town" (Eğlence Kasabası) adlı parça, geçen yıl ulkemizde de gösterilen ve başrolunu Julia Roberts'ın oynadığı "Flatliners" (Çizgi ötesi) filminde yer alıyordu.

Topluluk ikinci albumleri olan "Honest"ı (Durust) yayınlayana kadar, birçok konser verip beste çalışması yaptı. Albümde yeralan parçaların çoğu, yazıldıkları gün kayıt edilmişti. Bu da şarkıların saflık ve kişiselliğini sağlamıştı.

Eurythmics'i sevenler Dave Stewart and the Spiritual Cowboys'dan da hoşlanacaklardır.

RCA-MMY

U2/ACHTUNG BABY

Son stüdyo kaseti Joshua Tree (1987)'den sonra çıktıkları dünya turnesi sırasında kayıtları yapılan Rattle and Hum (Tısla ve Vızla) adlı muhteşem konser kasetinin ardından çıkardıkları ilk stüdyo kasetleri Achtung Baby ile U2 bizleri yine şaşırttı. Daha önceki kasetlerindeki altyapıyı koruyarak çağı yakalamış, hatta rock müzik için söylemek gerekirse çağın ötesine bile geçmişler. Bu olumlu değişim görunuşlerine de yansımış. İlk anda akılda kalan parçalar kasetin ilk video clip'i olarak yayınlanan "The Fly", (Sinek), "Zoo Station" (Hayvanat Bahçesi Durağı) ve "Mysterious Ways" (Gizemli Yollar). Özellikle "The Fly" (Sinek)'de kullanılan hip-hop ritmi, sizi dans etmek üzere oturduğunuz yerden kaldıracak.

ISLAND-MMY

SPANDAU BALLET/THE BEST OF SPANDAU BALLET

Yine bir "Best of" (En iyileri) kaseti. Bu kasette bir aralar new-vawe (yeni dalga) topluluğu Duran Duran'a rakip gösterilen Spandau Ballet, (Spandau Beşlisi -adını II. Dunya Savaşı'nda kullanılan Nazi toplama kampı Spandau'dan almış-) rakibinden daha rokantik tarzı ve Jazz muzığine yatkınlığı ile ayırdedilmiştir. 1983'un en güzel slowlarından biri olan True (Doğru), yine aynı yılın dans listelerinin gözdesi Gold (Altın) ve daha birçok güzel parça bu kasette...

Bu arada "best of" (en iyileri), Greatest Hits (Gözdelerin en iyisi) adları altında yayınlanan çeşitli topluluk ve sanatçıların kasetlerinin, müzik dinlemeye yeni başlamış olan ya da bu topluluk ve sanatçıların tüm kasetlerini toplayamayanlar için iyi bir fırsat olduğunu belirtelim.

CHRYSALIS-TOPKAPI

SİNEMALARDA YAŞAMAK...

Yazan: Oktay AKBAL **Resimleyen:** SENCER

Bizim sokak sinemalarla doludur. Bir değil, tam dört sinema. Hepsi de ikişer, üçer film oynatır. On kuruş verdin mi birinci mevkiye, onbeş verdin mi koltuk bölümune girersin. Bir de paradi var. Orası yedi buçuk kuruş!

Ne dediniz, kuruşun ne olduğunu mu sordunuz? Öyle ya yıl 1992. Bense 1930'ları, 40'ları anlatıyorum size. O gunlerdeymişim gibi hem de. Önce kuruşu anlatayım: Kuruş bir liranın yüzde biridir. Daha doğrusu yüzde biriydi... Lira! Lirayı bilirsiniz. Kuruş sozcüğü unutuldu, ama 'lira' sözcüğü hâlâ yaşamda.

Babanız anneniz size kaç lira gundelik veriyor? Kaç yüz lira? Ya da bin lira? Ben hesabı karıştırıyorum artık! İlk çalışmaya başladığımda elli liraydı aylığım. Bu parayla neler neler yapmazdım, neler neler almazdım! Bir pasta yedi buçuk kuruş. Bir simit yuz para! Bir de para sözcüğü, daha doğrusu kavramı vardı. Yüz para, iki buçuk kuruştu. Yüz parayla bir simit, hele bazı fırınlardan bir kuruşa alabilirdik. İşte böyle!..

Şehzadebaşı'nı anlatıyorum. Bugün orada sinema var mı? Kaç yıldır geçtiğim yok o yoldan. Oysa doğduğum yerdir Şehzadebaşı. Çocukluğumu geçirdiğim semt. Artık sinema salonları kal-

ÖYKÜ

madı. Evde oturup TV seyretmek varken, kim kalkar da yağmurda, karda sinemaya gider?

Ama biz sinema kuşağıyız. Hele benim gibi bol sinemalı bir yerde yaşamış olanlar. Bakın kaç sinema vardı: Milli, Hilâl, Ferah, Turan... Milli Sinema 'salon' filmleri gösterirdi. Hilâl, seruven; Ferahsa hem o, hem bu! Ben en çok Milli'yi severdim. Küçük, dar, uzun bir salon. Balkonun orta yerine seyirci almazlardı. Nedeni de projeksiyonun oradan geçmesi. Kimi zaman, hele bayramlarda çaresiz o boş yer de dolardı. Ama uyarırlardı önceden. Kafanızı fazla kaldırmayın diye. Yoksa kafanızın gölgesi beyaz perdeye vururdu. Yaramaz çocuklar ikide bir parmaklarını uzatırlardı geçen ışığa, ya da kafalarını... Perde birden kararırdı. Aşağıdan sesler, bağrışmalar 'Kafanı çek'. Çekmezse yeniden başlardı sövgüler: 'Kafan kopsun, elin kopsun'. Bir eğlencedir giderdi.

Ferah sineması ise alabildiğine buyük ve genişti. Orada gordüğüm birkaç film hep belleğimdedir. Şandu, Trader Horn, Frankenstein vb. Annemle gitmiştik, balkon tenhaydı, perdede ilk Frankenstein filmi oynuyordu. Mezarlık sahnesinde gözlerimi yummuştum. Kemikler, kafataslarıı çıkarıyorlardı. Yeni ölmüş bir katilin cesedini. Dr. Frankenstein bu cesetten çıkardığı beyin ve kalbi bir yapma yaratığa takacaktı. Bilmeden bir canavar yaratacaktı. Yer yer gözlerimi yummuştum. Ama yine de parmaklarımın arasından perdeye bakmazlık edemiyordum.

Ya Hilâl sineması? Bir sıcak yaz günu babamla kendimizi bu sinemayı attık. Nedense hep serin olur sinema salonları. Özellikle yazın çok çekicidir. Hem yarıyarıya boştur, hem de insan, dışarının sıcağından bir süreliğine kurtarır kendini. Uzun mu uzun bir serüven filmi oynuyordu. Ara verilince ne görsek, balkonda bizden başka kimse yok. Kalkıp aşağı salona baktım, orada da iki kişi var. Belki uyumaya gelmişler! Babam dışarı çıktı. Bilet kesen adama 'Boş yere film oynatmayın. Üç kişiyle ziyan etmeyin elektriği' dedi. Ama sinemanın yöneticisi 'Olmaz beyim, bizde öyle şey olmaz, bir tek kişi de kalsa film oynatılır' dedi. Hiç unutmam, üç beş kişiyle seyrettiğimiz o filmi. Ken Maynard'ın mı, Buck Jones'in miydi ne, ama hızlı bir kovboy serüveniydi...

Bir kez eski anıları canlandırmayın, nice nice yaşam parçacıkları ortaya dökülur. Hilâl'de bir kez ilginç bir duruma tanık olmuştum. Cumartesi öğle matinesiydi. Enver'le yanyanaydık. Öbür yanımızda bir deniz eri vardı. Filmin en coşkulu sahnesinde bir gurultü koptu. Bir de baktık, deniz erinin kucağında bir yumurcak! Paradiden öylesine sarkmış ki, kendini geri çekememiş, aşağıya düşmuş. Tam da deniz erinin kucağına!..

Orhan Veli "İstanbul'un Orta Yeri Sinema" diyordu. Benim için Şehzadebaşı'ydı İstanbul'un orta yeri... Haftada üç film seyrederdik orada. İlkokul günlerinde duşlerimin başında bir sinema salonuna sahip olmak vardı. Bir sinemam olacaktı büyüdüğümde. Önce gişede oturup bilet kesecektim. Sonra da özel locama çıkıp haftanın filmini seyredecektim. Kapıya da Milli'deki gibi kapkara renkli bir bilet kesici koyacaktım. Tek başına film seyretmek nasıl olurdu? Belki kendim için işletirdim bir gün makineleri!

Şimdi TV karşısında film seyrederken o çocukluk günlerini anımsıyorum. Yok, anımsamak değil, yaşıyorum. Koltuğa gömulüp, elimde sıcak bir çay bardağı, ayaklarımı uzatıp izlemek. Hele 1930'ların filmlerini göstermiyorlar mı dalıp gidi-

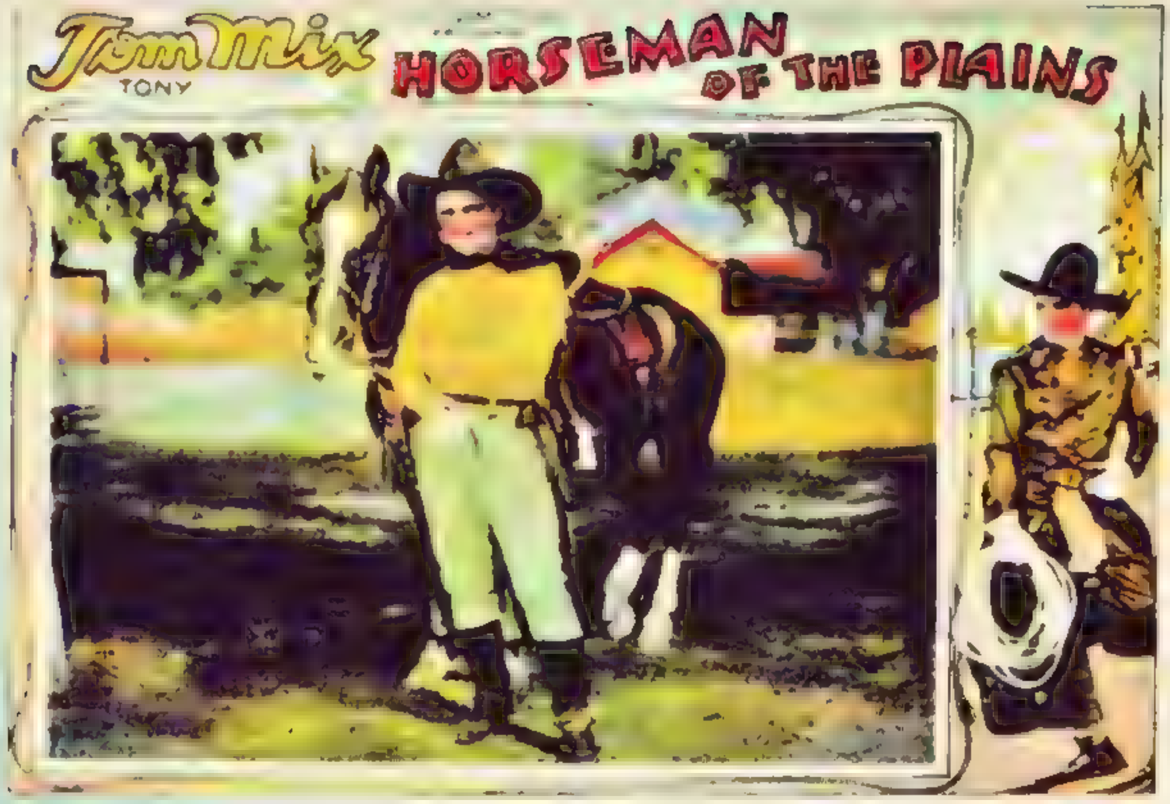

yorum. Clark Gable'in, Fred Astaire'in, Marléne'nin, Garbo'nun canlandırdıkları insanlar bir türlü yaşlanmıyor. Film insanlarının yaşı yoktur ki! Her zaman gençtirler, güzeldirler onlar. Geçende bir dergide 30'ların ünlü yıldızlarının bugünkü hallerini gösteren bir fotoğraf gördüm. Hepsi kocakarı olmuş, ya da yaşlı pinpon! Hemen kapattım o sayfayı, sonra da yırtıp attım.

Karlı bir gün. Heryer bembeyaz. Şöyle çıksam da bir sinemaya gitsem, diyorum. Ama nereye? Hangisine? Kaldı mı benim sinemalarımdan biri? O eski, güzel günlerden bir anı olarak!.. En iyisi düş kurmak... Cebimde yüz kuruş, Beyoğlu'na çıkmak, önce Gloria pastahanesine uğramak, sonra Saray'a, Lale'ye, ya da Alkazar'a gitmek. Bir yaz günüdür, kimseler yoktur, perdede eski dostlarım. Lugosi'ler, Karloff'lar, Muni'ler, Tm MacKoy'lar.. Hep genç kalan, yaşlanmak nedir bilmeyen dostlar...

Oktay AKBAL (d. 1923)

Edebiyat dünyamıza öyküleri ve romanlarıyla giren; buna gezi, portre, günlük yazılarını da ekleyen Oktay Akbal; edebiyatçılığının yanısıra son on yılda özellikle köşe yazılarını toplayan kitaplarıyla da öne çıktı.

Garipler Sokağı ile başlayan romancılığı; 50'li yılların havasını son derece iyi yansıtan "Suçumuz İnsan Olmak"la doruğuna ulaştı. Eser, içerdiği duyarlılığın yanısıra sinema diline son derece yatkın olmasıyla da ilgi çekmiş, ancak aynı adı taşıyan film kitabın çizgisine ulaşamamıştı.

Kısa anların duygu yoğunluğunu yansıtan, tek tek basılmalarının yanısıra toplu basımları da yapılan öykü kitapları; Akbal'ın öykücülüğümüzdeki yerini de kanıtlamıştır.

"Önce Ekmekler Bozuldu", "Tarzan Öldü", "Aşksız İnsanlar", "Lunapark", adlarıyla da zihinlere yerleşmiş kitaplardı.

Portre yazıları alanında "Şair Dostlarım", gezi-izlenim yazılarında "Hiroşimalar Olmasın", günlük alanındaysa "Geçmişin Kuşları" Akbal'ın ismini sürekli sıcak tutan kitapları arasındadır.

Oktay Akbal geçtiğimiz yıl yayınladığı iki çocuk kitabındaki dili ve yaklaşımıyla, çocuk edebiyatımıza da katkı yapmış yazarlarımızdandır.

BAŞKA İNSANLAR

Amerika'daki dedem ve ben. AFS sayesinde kocaman bir Amerikalı ailem oldu.

Aslı NİYAZİOĞLU

...Bir de Hate Man vardı tabii. Tüm mal varlığı bir sepetin içinde, kaldırımlarda yaşayan dostum. Beyaz sakalını rengârenk boyar ve "merhaba" yerine her seferinde "senden nefret ediyorum" derdi. Sokaklarda oturup, gelen geçeni seyrederken uzun sohbetlere dalardık. Nefret ettiklerini -neredeyse tüm dünya- anlatıp dururdu. Sonra Mike...

Yine başladım. Amerika'yı anlatmam için ayrılmış birkaç sayfa yine insanlarla doluyor. Ne yapayım, orayı benim için özel yapan geniş otoyolları, yüz kanal televizyon değil, dostlarım. Amerika şöyle ya da böyledir de diyemeyeceğim. Ama inanın bana, okyanusun öbür ucunda harika insanlar var. İlk başlarda bunu pek söyleyemiyor, "tuhaf, çok tuhaflar" diye düşünüyordum. Birbirimizi tanıdıkça gariplikelerin yerini "farklılıklar" aldı. Değişik bakış açılarını anlamaya çalıştık. Etrafımıza birbirimizin gözleriyle bakarken keşfedilecek çok şey vardı. İşe, bir Budist tapınaktan başladım.

Çin Mahalleleri, Budist Tapınakları

Kırk yıl düşünsem aklıma gelmezdi derler ya, ben de Amerika'nın içinde küçük bir Çin bulacağımı tahmin edemezdim. Kasap dukkânlarındaki mavili morlu kuşlar, mürekkep lekelerini andıran harfler, parklarda oynayan çocuklar ve sokakları doldurup taşıran kalabalık... Hepsi Çinli'ydi.

— Neredeyiz? diye sordum Billy'e.

— Çin'de tabii.

Bu yeni kıtaya tüm eski gele-

neklerini taşımış insanlara bakakaldım. Çin'deki yaşamlarını aynı şekilde sürdürmeye çalışıyorlardı. Mahallenin dışında olan biten onları pek ilgilendirmiyor gibiydi. "Televizyonlarını açıp da Çin'de olmadıklarının farkına varınca ne yapıyorlar acaba?" diye düşündüm. Belki de Kaliforniya'nın çeşitli ırk ve kültürlerden oluşmuş karmaşasında kaybolup gitmemek için bu yolu bulmuşlardı. Kültürlerine sıkı sıkıya bağlıydılar ama kesinlikle bencil değillerdi. Billy, her haftasonu tapınağına giderdi. Birkaç kez beni de peşine taktı. Heyecanlı heyecanlı çevresini tanıttı. 'Herşeyi" göstermek için sabırsızlanıyordu. Buda heykelleri, çiçekler ve meyvelerle süslü küçük bir apartman dairesindeki tapınakta falıma bile baktırdı. Billy'nin sevdiği herşey bu yerde toplanmışmış. En başta Çin yemekleri! Öğle yemeklerinde çatal bıçaksız da yiyebilmeyi becerdim. Ve büyük bir başarıyla çubukları kullandım. Ne de olsa uzun zaman kalemlerle alıştırma yapmıştım.

Partiler

Arkadaş edinebilmek için yaptığım en kolay şeylerden biriymiş çubukla yemek yemek. Özellikle, bu uğurda yaşamımı tehlikeye attığım düşünülürse!.. Tamam, biraz abartıyorum. Ama cuma gecesi partilerinin masum pikniklere benzemediği kesin. Arabayla kapı kapı dolaşıp gidilecek parti aradığımız akşam anlamıştım bunu. Sonunda, hiç tanımadığımız, içinden müzik taşan bir evin önünde durduk. İlk partimdi ve çok heyecanlıydım. Hoş insanlar, kahkahalar ve müzikle başladı gece. Yavaş yavaş içkiler çıktı. Bütün eğlenceyi bozmak istercesine hızla çoğaldılar. Ardı ardına biralar yuvarlanıyordu. Ne müzik kalmıştı, ne hoş insanlar. Kusanlar vardı. Sanki yapılanlar çok normalmiş gibi gülüşüyor, tekrar içiyor, sonra tekrar kusuyorlardı. Neyse ki, benim gibi hâlâ sağlam bir arkadaş buldum da eve sağ salim ulaşabildim. Bir de 21 yaşın altındakilere içki yasağı varmış! Bu, partileri önleyeceğine bence arttırıyordu. Ne de olsa yasaklara karşı koymanın özel zevki vardı.

Danslardan da umduğumu bulamadım. Yine yaş sınırlaması: Diskolara giremedik. Okulun düzenlediği danslar ise resmiyetten ölüyordu. "**Homecoming**" ve "**prom**" partilerinin dans hazırlıkları haftalar öncesinden başlamıştı. Kim kimle gidecek? Kim ne giyecek? Bütün okul dalgalanmıştı dedikodularla. Tuvaletler ve smokinler hazırlandı. Araba olarak limuzinler kiralandı. Danstan önce arkadaş grubuyla yenen akşam yemeği için şık restaurantlarda rezervasyonlar yapıldı. Bütün bu hazırlıklar partinin kendisinden daha zevkliy-

Bir aile toplantısında İsveçli kuzenimle (Amerikalı teyzemin AFS'li oğlu) kurabiyeden evler yaparken... Amerikalılar'ın en sevdiğim yanlarından biri de her partiye çeşitli oyunlar katmaları.

miş. Dansa gidip de ciddi havanın içine girince anladım bunu.

Protestocuları Protesto Ediyoruz

"Homecoming" ve "prom" dan nefret eden Hate Man geldi aklıma. Elinde olsa bu partilerin Amerikan geleneklerinden silinmesi için ülke çapında bir imza kampanyası başlatır, yürüyüşler düzenlermiş. Hiç şaşırmadım. Tam bir Berkeleyli gibi konuşmuştu.

Kaliforniyalılar, özellikle Berkeley sakinleri (hoş pek sakin denemez ya) hükümetin aldığı kararlardan beğenmedikleri ne varsa anında fikir belirtiyorlar. Sadece devlet işleri de değil. Ahlâk yargılarından, özel şirketlerin işlerine kadar her konuda. Örneğin, hamburger paketlerinde doğayı zehirleyen bir madde kullandıkları için McDonalds'a boykot düzenlendi, neredeyse kimse hamburger yemedi. Şirket de paketleri biraz daha pahalı ama zararsızlarıyla değiştirdi. Tepkilerini duyurabilmek için her türlü yasal haklarını kullanıyorlar. Bunların başında yürüyüşler geliyordu. Çılgın giysiler, kuklalar, tiyatro doğaçlamaları ve tencerelerden yaptıkları müzik aletleriyle dalıyorlardı sokaklara. Özellikle, Körfez Savaşı'nı protesto eden kalabalıkların arasına ben de katıldım. Yedisinden yetmişine barış isteyenlerin müzik ve renk cümbüşü içinde korkularım ve öfkem kayboluyordu. "Kaplumbağalar savaşa karşı birleşin" pankartları taşıyan, kaplumbağa kostümleri içindeki bir grupla dansederken, isterseniz gülümsemeyin!

▲ Thea ve Brian, her konuda arkamda olan, iki harika dost. Benim için, yönettiğim oyunlardan birinde kurbağa olmaya bile razı oldular.

Sevgili Köpekler

Bu taşkın sokaklardan sonra, şimdi de Polo Alto'nun yemyeşil parklarına geldi sıra. Her akşamüstü, annem, babam ve ben köpeğimiz Miskha'yı yürüyüşe çıkartırdık. Öteki köpekleri de sahipleri getirirdi. Geniş bir parkta buluşur, hep beraber çimlerde oynamaya dalardık. Seksenindeki Lui, bazan bize yeni dans figürleri gosterirdi. Biliyor musunuz, birkaç kez ameliyat geçiren bacağına rağmen hâlâ profesyo-

nel dansçı! Genellikle dansımız, başını alıp gitmiş bir köpeğin arkasından koşturmamızla yarıda kesilirdi. "Oli, kurabiye var", "Oli gel canım". Ama Oli, tüm bahçeleri birbirine katmadan geri dönmezdi.

Ağaçlara tırmanıp sincapları yemeğe çalışan Oli'yi bile özlemişim. O da, öteki harika insanlarla birlikte okyanusun öbür kıyısında kaldı.

Bakalım gelecek sayı oralardan neler getirecek?

▲ Çin asıllı Amerikalı arkadaşım Billy beni tapınağına, çok kollu Budaların diyarına götürdü.

▲ Berkeleyliler bir yürüyüşte. Hayvan katliamlarını protesto etmek için kuş kılıklarına girmişler.

İNSANLIK BAĞLARI

Yazan : Şule TANKUT
Resimleyen : Hicabiye Seven SEZER

" — Artık gidiyor muyuz?"

"— Evet canım. Bak inan bana, yeni evimizi de en az burası kadar seveceksin."

Gerçekten inanmak istedi buna Gülcan. Gerçi o ileriye dönük, yeniliklere kolayca alışan ve iyimser bir yapıya sahipti. Ama yine de artık eski evimiz diyecekleri bu güzel yerde geçirdiği günleri, en tatlı anılarını bir türlü unutamıyordu. Araba hareket ettiğinde son bir kez dönüp, geride kalan o şirin evlerine baktı. Yol boyunca artık başına "eski" sıfatını eklemeden anamayacağı evlerini, okulunu, sınıf arkadaşlarını düşündü. İçi özlemle doldu. Bir yandan da devamlı yeni arkadaşlarını, gireceği yeni ortamları düşünmekten alamıyordu kendini. Heyecanlıydı. Araba yeni evlerinin önünde durduğunda Gülcan derin bir nefes aldı. Yapılacak bir sürü iş vardı. Şimdi yenileri ve eskileri düşünüp endişe etmenin sırası değildi. Nasıl olsa yavaş yavaş alışacaktı buraya. Ama eve girip de deniz manzaralı odasını, evi çepeçevre saran çiçekli ağaçlı rengârenk bahçeyi, tertemiz sokağı ve neşe içinde oynayan kendi yaşıtı bir grup çocuğu görünce alışması bayağı hızlandı. Bir iki gün sonra Gülcan mahalledeki herkesin isimlerini ve belli başlı özelliklerini öğrenmiş, küçükten büyüğe herkese kendini kolayca sevdirmişti. "Nasıl bu kadar çabuk kaynaştın bu insanlarla?" diye hayretle soruyordu biraz daha çekingen olan küçük kardeşi.

"— Tek yolu içten bir gülümsemeyi dudaklarından hiç eksik etmemek", diyordu Gülcan. Tüm bu insanlar çok yakın ve içten davranıyorlardı ama yan komşuları selâm bile vermiyordu Gülcan'a. Önce bunun sadece kendisine yönelik bir tepki olduğunu düşünüp dertlendi Gülcan. Sonra da onu kıracak, kızdıracak bir şey yapıp yapmadığını düşündü. Buna yalnız başına bir cevap bulamayacağını anlayınca yeni arkadaşlarına danıştı. Yan komşularının adı Nur'du. Yıllardır yalnız yaşıyordu. Sadece Gülcan'la değil, hiç kimseyle konuşmaz, hatta selâmlaşmazdı bile. Bunları duyunca biraz rahatladı Gülcan. Hiç olmazsa suçluluk duygusundan kurtulmuştu. Şimdiyse yardımseverliği ve meraklılığı ağır basıyor, içinden bir ses ona "gidip Nur teyzeyle konuş, onunla dost ol" diyordu. Bir akşam eve donerken bu fırsatı elde etti. Nur teyze ışıkların hiçbirini yakmamış, balkonda yalnız başına oturuyordu. Gülcan bütün içtenliği ve nezaketiyle "iyi akşamlar" dedi. Nur teyze kıpırdamadı bile. "Herhalde duymadı" diye düşündü Gülcan. Daha sonra rastladıkça ona hep selâm verdi. Tam bir karşılık alamıyordu ama, zamanla Nur teyzenin ona daha yumuşak davrandığını hissetmeye başlamıştı. Birgün alışverişten dönerken ona çantasını taşımaya yardım etmeyi teklif etti. Öyle yorulmuştu ki Nur teyze, karşı çıkamadı bu teklife. Dönüşte onu eve bir bardak portakal suyu içmeye davet ettiğinde, sevinçten havalara uçuyordu Gülcan.

Nur teyzenin evi eski fotoğraflar, eski eşyalar ve eski anılarla doluydu ve kendisi arkada topuz yaptığı saçları, omuzlarında şalı ve dış dünyaya kapalı tuttuğu gözleriyle hâlâ geçmişte yaşadığını

belli ediyor, bundan da garip bir zevk alıyordu sanki. Gülcan, Nur teyzeyi bir kez olsun güldürmek için susmaksızın konuştu. Nur teyze onu ağzı sımsıkı kapalı, yüzünde boş ve umursamaz bir ifadeyle dinliyordu. Buna sinirlenmemek elinde değildi Gülcan'ın.

"— Nur teyze siz hiç gülmüyorsunuz, konuşmuyorsunuz. Bir ölüden hiç farkınız yok bu halinizle." .

Kelimelerin dudaklarından fırlamasına engel olamamıştı. Yüzünün kıpkırmızı olduğunu hissetti. Nur teyze de hayretle ona bakıyordu. Kızıp bağıracağını, onu evinden kovacağını düşündü Gülcan. Birkaç dakika sessizlik içinde geçti. Yere indirdiği gözlerini zarzor kaldırıp Nur teyzeye baktığında, yanaklarının ıslak olduğunu farketti Gülcan. Olamaz Nur teyze, o olüden farksız kadın ağlıyordu. Gülcan sevgiyle doladı kollarını onun boynuna. "Bilsen ne kadar yalnızım", dedi Nur teyze. "Hiç kimse sevmiyor beni, kimse sevmiyor."

Şaşkındı Gülcan. Acıyla doldu kalbi. Biraz sakinleştiklerinde Nur teyze ona anlattı geçmişini.

Ailesi bir yangında ölmüştü. Onu halası büyütmüştü. Arkadaşlarıyla okul dışında konuşmasına bile izin vermezdi halası. Büyüyüp bir genç kız olduğunda halasının istediği adamla evlendirilmiş, kocası Nur teyzeye hep işlerini bahane edip hiç zaman ayırmamıştı. Yıllar sonra bir oğulları olduğunda çocuk gibi sevinmişti Nur teyze. Kocası bir süre sonra öldüğünden, oğlunu yalnız başına büyütmek için birçok zorluğa göğüs germiş ama oğlu büyüdüğünde terkedip gitmişti onu.

"— Hayatım hep kendi duygularımı bastırmakla geçti", diyordu Nur teyze. Mutluluğumu bile kimseyle paylaşmadım ben, sorunlarımı nasıl paylaşabilirdim ki? Yıllarca beni anlayan bir dostun varlığını özledim. Onun beni aramasını, bana yardım elini uzatmasını bekledim."

"— Ama beklemekle ne elde edilebilir ki Nur teyze? İnsanlara sevgi göstermezsek, onlara güvenmezsek...."

"— Nasıl güvenebilirim ki? diye bağırdı Nur teyze. Bunca şeyden sonra yeniden kırılmayı nasıl göze alabilirim?"

"— Ama mutlu olma olasılığı kırılmaktan çok daha fazla" dedi Gülcan.

"— Siz dış dünyaya kendinizi kapatarak neşeye, mutluluğa hayır diyorsunuz. Yaptığınız doğru mu Nur teyze?"

"— Belki doğru değil ama çok daha kolay. Bilsen sana ne kadar özeniyorum Gulcan. Senin gibi olmayı ne kadar istiyorum."

"— Öyleyse hemen başlayalım" diyerek yerinden fırladı Gülcan. Her zaman sıkı sıkıya kapalı olan perdeleri açtı. İçeriye gün ışığı doldu. Çok özel birkaç tanesi dışında eski fotoğrafları kaldırdı ortadan. Nur teyze biraz endişeli seyrediyordu hayatındaki değişiklikleri.

Ertesi gün Gülcan bütün arkadaşlarını toplayıp Nur teyzenin evine getirdi. Çocukların gürültüsü, hareketliliği biraz yormuştu Nur teyzeyi. Ama çok da eğlenmişti. Minnetle ve sevgiyle bakıyordu Gülcan'a. "Sana nasıl teşekkür etsem bilmem ki. Mutlu olmayı ve güvenmeyi öğrettin bana. Yıllardır beklediğim o dostun sen olduğu kimin aklına gelirdi ki?"

Neşeyle gülümsedi Gülcan.

"— Zaten yaşamak bu değil mi Nur teyze?" dedi. "Farklı amaçlar için farklı yollardan yürüsek de bizi birlik içinde tutan güven, sevgi ve dostluk; kısacası, insanlık bağlarından zor anlarımızda destek almak değil mi?"

---

* **Doğan Kardeş 1991 "Sevgi" Konulu resim yarışmasından.**

Çokomel, her hafta 3 araba vermeye devam ediyor.

Siz de katılın, kazanın.

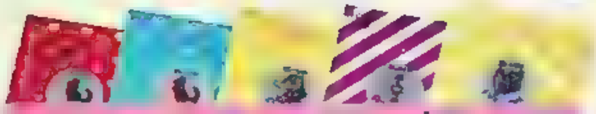

PK 30 34472 AKSARAY - İSTANBUL

Çok zarf gönderin, şansınızı artırın. Zarfın üzerine adınız, soyadınız ve adresinizle beraber doğum tarihinizi ve telefon numaranızı da yazın. Tüm zarflar, mutlaka bir çekilişe katılacak.

ÜLKER

Çokomel

Bu kampanyaya, Birleşik Reklamcılar A.Ş. ve Ülker Gıda San. ve Tic. A.Ş. çalışanları katılamazlar.

Bu kampanya Milli Piyango İdaresinin B.O.D.B. 1991/2011-13381 tarih ve sayılı izinleriyle düzenlenmiştir.

Çokomel, her hafta 3 araba verdi. Tam 60 çocuk kazandı!

Deniz Çağlayan - İSTANBUL

Ali Beşen - İSTANBUL

Mahir Elibal - İSTANBUL

Melih Atalay - **Manisa**
Ömer Koşar - **İstanbul**
Yılmaz Köksal - **İstanbul**
Serdar Dikmen - **Denizli**
Ali Beşen - **İstanbul**
İsmail Sefa Avlar - **Bursa**
Osman Çavuş - **Ankara**
Cavit Gül - **Ankara**
Deniz Çağlayan - **İstanbul**
Mahir Elibal - **İstanbul**
Kemal Elçioğlu - **İzmir**
Çiğdem Acar - **İstanbul**
Zehra Şılbır - **Trabzon**
Burak Çuhadaroğlu - **Konya**
Emre Reçber - **Ankara**
Kadir Bıkmaz - **Sivas**
Şerif Taşdelen - **Manisa**
Nazlı Gözüyukarı - **Kırıkkale**
Emrah İnce - **Adana**
Yalçın Kuznek - **İzmir**
Ferihan Özkan - **Adapazarı**
Fatma Şenyol - **İzmir**
Emrah Solmaz - **Hatay**
Uzeyir Karahan - **Denizli**
Aslıhan Aksu - **İstanbul**
Ziya Dilli - **Trabzon**
Hakan Karakaş **Kahramanmaraş**
Mustafa Sonat Sunar **Adıyaman**
Ülkü Küçükkuşcu - **Isparta**
Meral Şehirli - **Ankara**
Hüseyin Yaman - **Ankara**
Burcu Alpaslan - **Burdur**
Mehmet Akdaş - **İstanbul**
Onur Gündüz - **Ankara**
Davut Çoban - **Amasya**
Eren Samaner - **Bursa**
Metin Olgun - **Adana**
S. Mehmet Bozoğlan **Antakya**
Selahattin Özkan - **Diyarbakır**
Ayşe Aygın - **Edirne**
Volkan Lafçı - **Samsun**
Mine Yaşar - **Balıkesir**
Nihal Çokhan - **Hatay**
Dilek Güler - **İstanbul**
Hamza Ekiz - **Hatay**
Kerim Ataman - **Artvin**
Egemen Özer - **İzmir**
Burak Kader - **İzmir**
Ahmet Sekman - **Diyarbakır**
Fatih Karameşe - **Çanakkale**
Ahmet Akta - **Kars**
Caner Bilgin - **İzmit**
Zeynep Ceylan - **Kayseri**
Haluk Etüs - **İstanbul**
Mehmet Çayır - **Antalya**
Tolga Tosun - **Uşak**
Ömer Işıldak - **Eskişehir**
Murat Ilgın - **İstanbul**
Derya Arasan - **Erzincan**
Harika İşcan - **Denizli**

5 Çokomel ambalajı gönderdiler, kazandılar.

ÇOKBİLMİŞ anlatıyor

KİTAPKURDU

N.YAVUZ

Bir Jumbo Jetin ağırlığı adını aldığı 67 Jumbo fili kadardır.

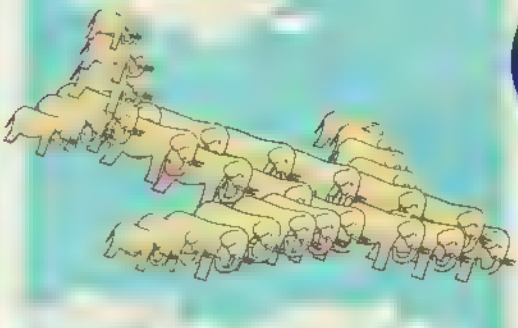

Uçaktan korkan en ünlü futbolcu kimdir?

Lefter. bu yüzden birçok maça gidememişti.

Satürn'ü çevreleyen kuşak 80.500 km uzunluğunda fakat 30 santim enindedir.

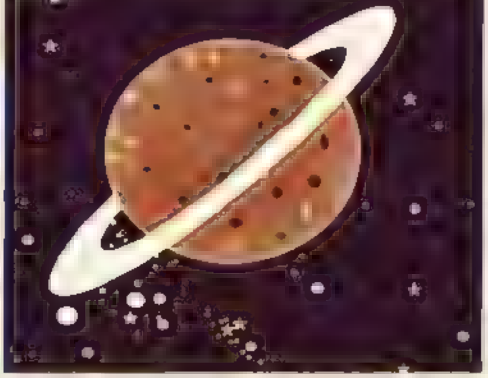

Cumhuriyet döneminin ilk Kırkpınar Başpehlivanı kimdir?

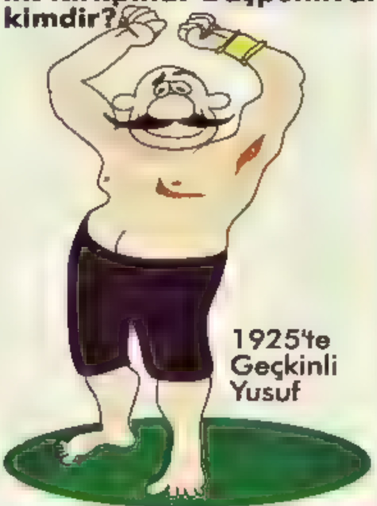

1925'te Geçkinli Yusuf

Bir köpek, ortalama 60 sözcük anlamaktadır. Bayağı bir sokak köpeği 10 sözcük anlar. Eğitilmiş sirk köpekleri ise 85-90 sözcük anlarlar.

Sihirbazlar şapkalarından neden başka bir hayvan değil de tavşan çıkarırlar?

Çünkü tavşanlar gösteriyi bozacak bir ses çıkartmazlar.

Dünyanın en çok yağış alan yeri, yıllık yağış ortalaması 5,131 olan Libya'nın Monrovia kentidir.

Bugüne kadar bir müzayede'de satılan en pahalı araba 1931 model Bugatti Royale'dir. 1987'de 9.800.000$ fiyata satıldı.

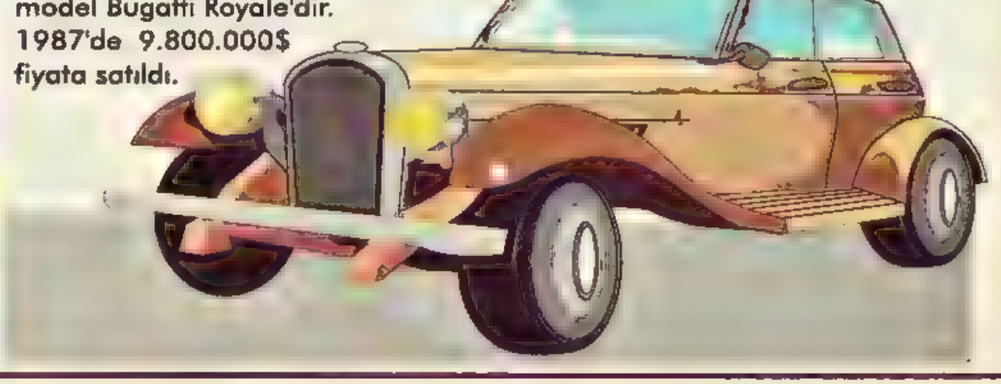

İNANAMIYORUM! O! ZOLFO'NUN KIZI!?..
PÖF! BU BİR LOKMACIK ŞEYDEN NEDEN ÇEKİNİYORSUN Kİ?..
EN KÖTÜSÜNDEN ÇEKİNİYORUM FALUASEL, EN KÖTÜSÜNDEN! ONU YOKETMEK GEREK. GERÇEK KUDRETİNİ ÖĞRENMEDEN YOKETMEK GEREK!..
BURAYA GELİN RİPUYARLARIM!!
BUNU BANA GETİRİN!.. TAŞLA BİRLİKTE!.. O TAŞI İSTİYORUM!..
Mehmet Ali & Akşamsefası
GERİ KALAN HİÇBİR ŞEYE ACIMAYIN! HAYDİ ÇABUK!!
ŞLAAK
ZZZZZOOOO
OOOOOOMMMM

BU ARADA HUGO VE ARKADAŞLARI BİLİNMEZÖTESİ'NİN YEDİNCİ KAPISINA ULAŞMIŞLARDI...
HAY ALLAH!
BU BOŞLUĞU NASIL AŞACAĞIZ?
!?!
KIMILDAMAYIN.
?
GELİYORUM!..
BİZİ KARŞIYA GEÇİRİR MİSİN?
SENİN İÇİN ÜCRET DE ALMAM GÜZELİM!
YALNIZ OYALANMAYIN, ÇABUK YORULURUM..
NERGİS!
Mehmet Ali & Akşamsefası
YAVAŞ OL, FİL YAVAAŞ!..
AYY!
YAV-VAAŞ!
NEREDE BU ŞAPŞAL! YİNE NE KARIŞTIRIYOR...
?!
GLUP..
GLUP..
GLUP..

BAL BANYOSU YAPMANIN SIRASI MI KOCA OBUR?!
GLUP...
SEN GİT... BIRAK DA İHANETİMİN KARŞILIĞI İÇİNDE BOĞULAYIM!
SAHTEKÂR!
APTALLIĞI BIRAK! ÇABUK BURAYA GEL!..
ASLA!
♫
ARKADAŞINI BEKLEYECEK MİYİM?
ASLA! KENDİ KANATLARIYLA UÇABİLECEK KADAR BÜYÜDÜ!
ZZZOOM
?
RİPUVARLAR GELİYOR!
ÇABUK OL KÜÇÜK!!
HEEY! ŞURAYA BAKIN! BUNLARLA BİR HESABIMIZ YOK MUYDU?!..
HEHE...
HESABI GÖRELİM!
SİZ YOLA DEVAM EDİN! BİZİM UFAK BİR İŞİMİZ VAR...

HOOP! ISKALADIN KOCA SERSEM!
AYA.. AY..
UYYY... UYYY... UYYY... BENİ ÇİMDİKLİYOR! TUTAMIYACAĞIM!
AAYY
HÜGO'YA YARDIM EDENE KADAR TUT ONU BİSKOTO...
ÇOK KÖTÜ DURUMDAYIM.. GÖKTEN BİR YARDIM GELMEZSE...
BROF
PAF
BÖYLECE BU BAL KAVANOZUNDAN DA KURTULMUŞ OLDUM!
TAM ZAMANINDAYDI NERGİS!
DİKKAT ARKANA BAK!!

GNAP
ANNEEE..
ONU BİR HAMLEDE YUTTU!
KOŞ ÇABUK! BURADA DURMAKLA KURTARAMAYIZ ONU!...
DİKKAT ELLERİMİ BIRAKIYORUM!!
NE İŞ BE! SİZİN GİBİ MÜSTERİYE HİÇ RASTLAMADIM!..
BU İYİLİĞİNİ UNUTMAYACAĞIM, DOSTUM..
HİÇ MERAK ETME HÜGO, O KOCA RİPUYAR NERGİS'İ KOLAY HAZMEDEMEZ! SENİN KADERİN DEMİR LEBLEBİ GİBİ!
HII..
YERİ GELMİŞKEN, DOSTUM, KÜÇÜK BİR KIZI GEÇİRDİN Mİ BURADAN?
HAYIR! SİZİN DIŞINIZDA KİMSE GEÇMEDİ SON ZAMANLARDA...
BRİMBOLELERLE DOLU BALONLAR GEÇTİ AMA, KONUŞMADIK HİÇ!.. AYRI DÜNYALARIN YARATIKLARIYIZ ONLARLA!...
BRİMBOLELER BURAYA NEDEN GELSİNLER Kİ... HERHALDE LÜSİYOL'E YARDIM EDİYORLARDI!
BELKİ ONLARA HÂLÂ YETİŞEBİLİRİZ...
YA DA ONLARI UYARABİLİRİZ!
SANIRIM BİZE GEREKLİ OLAN ŞEY VAR BENDE...

BU SIRADA...
İŞTE GİDECEĞİMİZ YERE GELDİK LÜSİYOL! İLERİDEKİ ŞU UÇAN KAYALIK..
BABAM ORADA MI YAŞIYOR ?
HAYIR ORASI MOGREN'İN ÜLKESİ!
PEKİ BABAM O NEREDE?
AYNI KAYALIĞIN ÜZERİNDE!.. AMA NASIL SÖYLESEM?.. MOGREN ONU BİR... KAYAYA DÖNÜŞTÜRDÜ!!
DEMEK ÖYLE.. ZOLFO ÖLDÜ!..
NEDEN ? BU KÖTÜLÜK NEDEN?
SİHİRBAZLARIN EN BÜYÜK EFENDİSİ OLABİLMEK İÇİN... OYSA BU BABANDAN DOLAYI, SENİN HAKKIN!...
AMA MOGREN MARTILAR ŞATOSU'NUN HER ZAMAN SAHİBİYLE BİRLİKTE ORTADAN KAYBOLDUĞUNU BİLMİYOR!.. VE ŞATOYU YENİDEN ORTAYA ÇIKARMAK İÇİN, ANNENİN, SAHİP OLDUĞU "ANAHTAR" GEREKİYOR. O ANAHTARI SANA VERMİŞ...
BU TAŞ MI?
EVET! YÜREKTAŞI! ADI BÖYLE, ÇÜNKÜ BİR PERİ ÖLDÜĞÜ ZAMAN, KALBİ ÇOK NADİR BİR MÜCEVHERE DÖNÜŞÜR! BU ÇOK DAHA DEĞERLİ ÇÜNKÜ O ALMADAN...
... ŞATO YENİDEN ORTAYA ÇIKAMAZ!.. ŞİMDİ HALANIN NEDEN BUNA SAHİP OLMAK İSTEDİĞİNİ ANLADIN MI?..
BU BÜYÜCÜNÜN BENİ ALT ETMESİNE İZİN VERMEYECEĞİM! SÖYLEYİN BANA NE YAPMAM GEREKİYOR.
HERŞEYİN HEYKELE BAĞLI OLDUĞUNDAN BAŞKA BİR ŞEY BİLMİYORUZ VE...
SUSSSS!
SESİ DUYDUN MU TİBU? YOKSA BU SES?..
HÜGO?!

* HUGO: TANRININ ELMA'SI

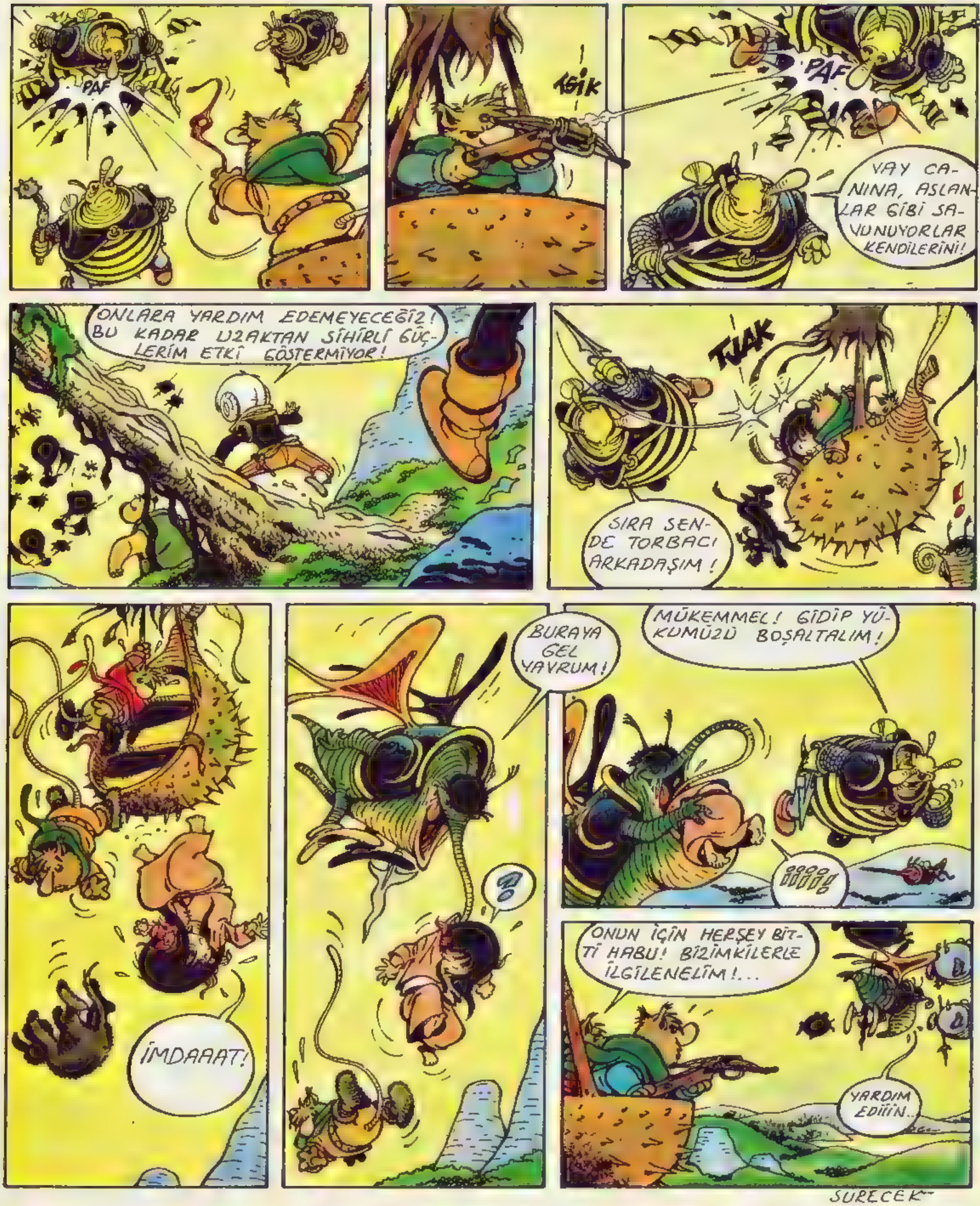
PAF
ISIK
PAF
VAY CANINA, ASLANLAR GİBİ SAVUNUYORLAR KENDİLERİNİ!
ONLARA YARDIM EDEMEYECEĞİZ! BU KADAR UZAKTAN SİHİRLİ GÜÇLERİM ETKİ GÖSTERMİYOR!
TIAK
SIRA SENDE TORBACI ARKADAŞIM!
İMDAAAT!
BURAYA GEL YAVRUM!
MÜKEMMEL! GİDİP YÜKÜMÜZÜ BOŞALTALIM!
ONUN İÇİN HERŞEY BİTTİ HABU! BİZİMKİLERLE İLGİLENELİM!...
YARDIM EDİİİN..
SÜRECEK

BİLBULEĞLEN

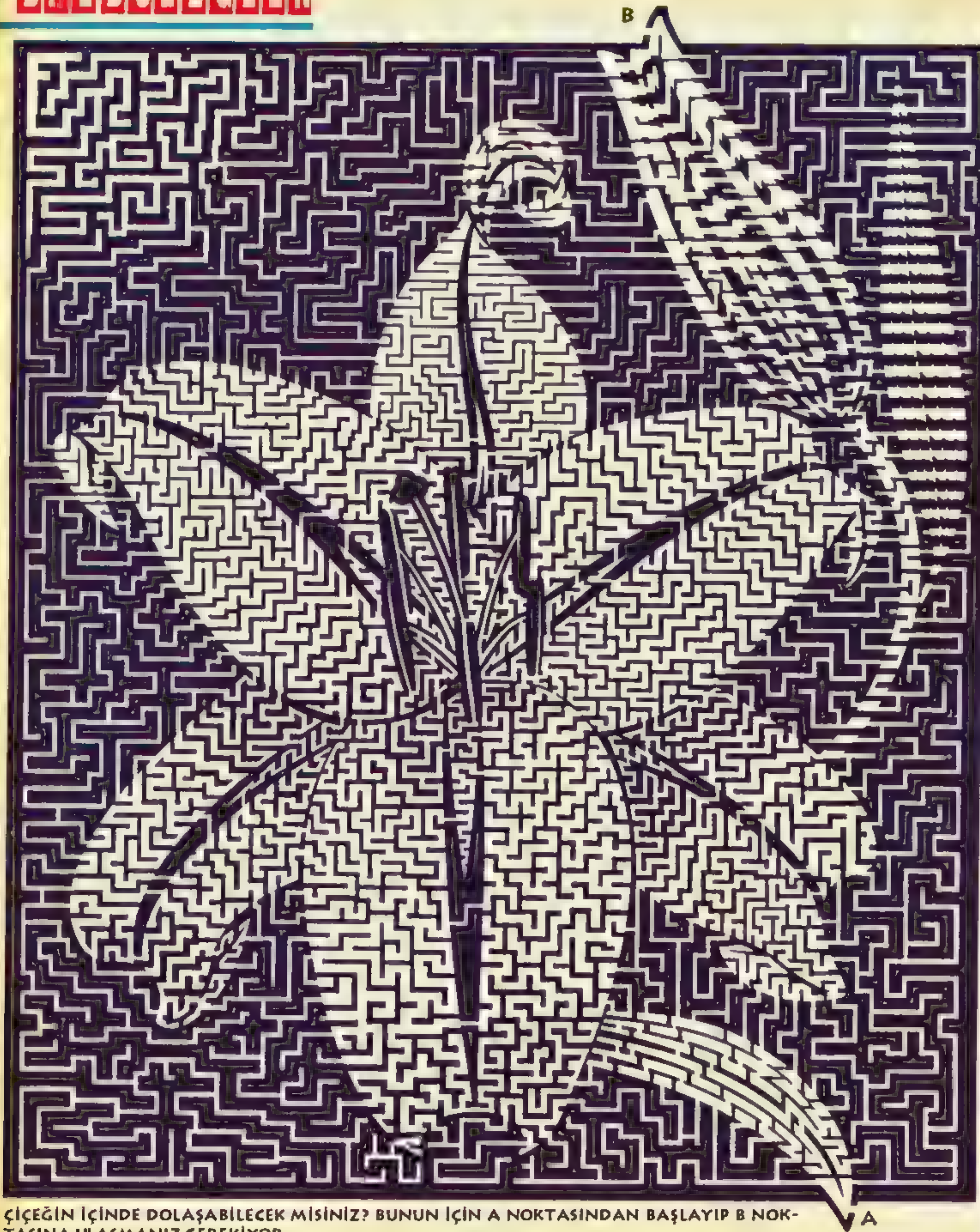

ÇİÇEĞİN İÇİNDE DOLAŞABİLECEK MİSİNİZ? BUNUN İÇİN A NOKTASINDAN BAŞLAYIP B NOKTASINA ULAŞMANIZ GEREKİYOR.

Pınar Soyulmuş Sosis
şimdi
Pınar Süt Hediyeli
Şimdi 15 Şubat'a kadar Pınar Soyulmuş Sosis alanlara, 1/5 litrelik Pınar Süt bedava... Pınar Soyulmuş Sosis'in eşsiz lezzetini deneyin. Yanında hediye sütünüzü de isteyin...
PINAR ET
"Sağlık, Güven, Lezzet"
PINAR ET
SAĞLIKLI SOYULMUŞ SOSİS
PINAR
Uzun Ömürlü Taze Süt

Test

SANATA MI YATKINSINIZ, YOKSA BİLİME Mİ?

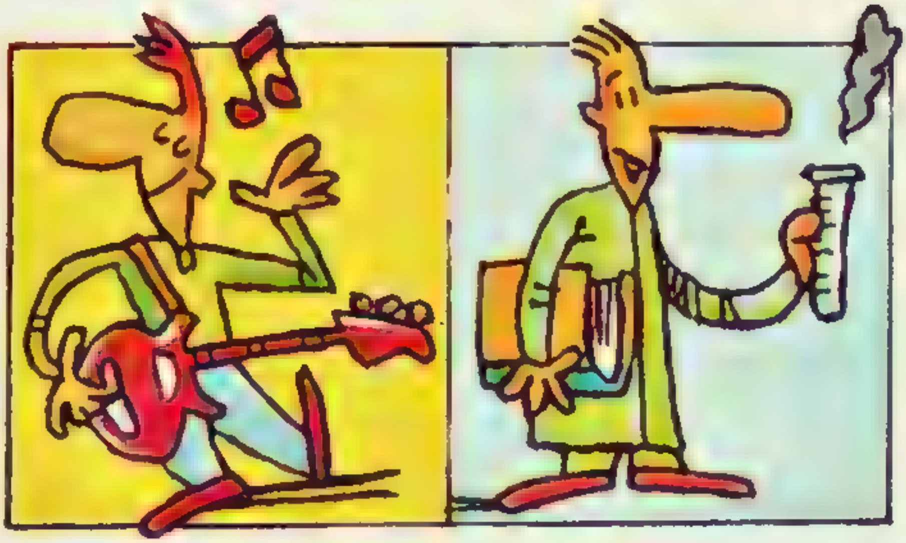

Çevrenizde olup bitenleri anlamaya mı çalışıyorsunuz, yoksa onlar sizi düşler alemine mi götürüyor? Bunu anlamak için aşağıdaki testi uygulamanız yeterli...

1 **Afrika'dasınız. Bir yerli kabilenin köyüne geldiniz. Herkes dans ediyor;**
a) Siz de dansa katılırsınız. b) Ne yaptıklarını düşünürsünüz.

2 **Astronot olmak istiyorsunuz. Çünkü:**
a) Olağanüstü gezegenler göreceksiniz. b) Uzaylı yaratıklarla karşılaşacaksınız.

3 **Televizyonda röportaj muhabirisiniz. Hangi olayı filme çekersiniz?**
a) Akdeniz'deki yunus balıklarını.
b) Hayvanat bahçesinde bir yavru filin doğumunu.

4 **Patlamakta olan bir yanardağ karşısındasınız;**
a) Fotoğraf makinesine sarılır, resim çekmeye başlarsınız.
b) Zehirli dumanlara karşı hemen bir gaz maskesi takarsınız.

5 **Meteoroloji uzmanısınız. Hangisini keşfetmek isterdiniz?**
a) Bulutları rengârenk boyayan bir makine.
b) Hava durumunu önceden haber veren bir makine.

Cevaplarınızı değerlendirin:

"a"lar fazlaysa: Sizin için dünya seyredilmeye değer bir manzarad r. Duyarlılığınız ve düş gücünüzle sanatçı yönünüz ağ r bas yor.

"b"ler fazlaysa: Sizin için önemli olan evrenin nasıl çalıştığıdır. Sizde bilim adamlarına özgü merak ve mantıklı düşünme ön p anda

Küçük Amigacılar için çok özel öğretmenler:

Teleteknik AMIGA Eğitim Programları Dizisi

Sihirli Disketler

Evlerinde Amiga 500 bilgisayarı olan küçükler yaşadı!

Sihirli Disketler dizisi programlarıyla şimdi 5 yaşına basmamış miniklerden 11 yaşındakilere kadar bütün küçük Amigacılar, resim yapmaktan yazı yazmaya, aritmetikten coğrafyaya, temel bilgileri eğlenerek öğrenecekler... Yetenekleri ve becerileri gelişecek, öğrenmek bir oyuna dönüşecek.

Küçük Amigacılar çok şanslı... Sihiri Disketler gerçekten çok özel öğretmenler.

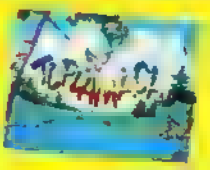

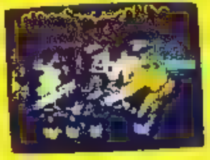

SIHIRLI DISKETLER DIZISININ ILK PROGRAMLARI:

- 1 : Gökkuşağı, İriler ve Ufaklar (5 yaş öncesi)
- 2 : Eşlemece, Renkler ve Şekiller (5 yaş öncesi)
- 3 : Boya Kutusu, Yelkenler Fora (5-7 yaş arası)
- 4 : Toplamaca, Trafik (5-7 yaş arası)
- 5 : Saatler, Haydi Yarışalım (7-11 yaş arası)
- 6 : Söz Sırası, Haydi Gezelim (7-11 yaş arası)

Sihirli Disketler programlarını tüm Teleteknik Yetkili Satıcıları'ndan satın alabilirsiniz.

© Teleteknik ARTNET

Rıhtım Cad. Nesli Han No:207/2 Karaköy
80030 Istanbul Tel:(1) 252 50 33 (6 Hat)
Faks.(1) 251 84 56 Teleks : 25731 tltk tr.

POSTA KUTUSU

KİTABIN DEĞERİ

Kıtap en büyük hazıne
Dünyayı verseler
Yine tercihimdir kitap
En iyi dost da yine kıtaptır, kıtap.

Kıtap hayatım
Kıtap okulum
Kitap ailem
Annem babam da yıne kıtaptır, kitap.

Kitap bilgı dolu
Kitaptır yükselme yolu
Yıne kitap, yine kitap
Her yerde, herşeyde kitap vardır, kitap.

Murat BAYKAN/AYDIN

GÜLE GÜLE GÜZEL LEYLEK

Dınle güzel leylek,
Gıtmeden son bır kez
Yağmurun damlalarını,
Yaprakların şarkılarını.

Dinle güzel leylek,
Beni son bir kez.
Çok özleyeceğım seni,
Ve diğer göçmen kuşları.

Anlıyorum, üşüyorsunuz burada.
Gitmeyin demıyorum.
Ama bir dahaki bahara beni unutmayın,
Olur mu sevgili kuşlar?

Bacamıza kurduğun yuva,
Bekleyecek seni burada.
Yeter ki sen gel leylek,
Bır dahaki bahara.

Ayşecan KARTAL/İSTANBUL

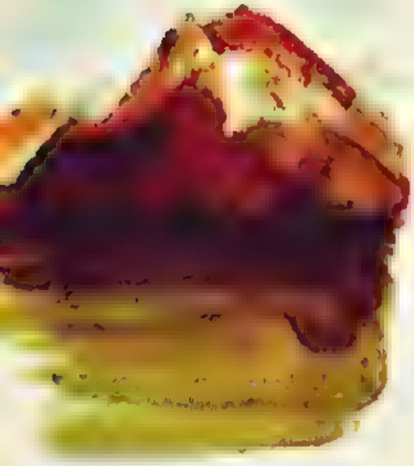

DAĞLAR

Dağların uğultusu
Suların şırıltısı
Küçük kuşların mırıltısı
Seviyorum dağları

Minik mınik mantarlar
Küçük küçük tavşanlar
Çıkmışlar beklerler
Sevdiğim ormanları

Çamların seslerı
Akan suların seslerı
Sevdiğim ormanlar

Osman KARACA/AMASYA

— Kılıçlar meyve soysa
Tanklar karavan olsa.
— Beşbin kere söyledim, abartmayı bırak.
— En beğendiğim tarafım kendımi beğenmiş olmayışım.
— Öfkeyle kalkan, zararla mızrak.
— Haklıysak kımse hatırlamaz
Haksızsak kimse unutmaz.

Banu NİRUN/İSTANBUL

DOĞAN KARDEŞ

Her ay bayıe koşarım
"Doğan Kardeş"i kaparım
Sevınçle eve gider
Bulmacayı yaparım.

Elımden bırakamam
Okur okur doyamam
Ben onsuz yapamam
Sevgılı Doğan Kardeş.

Özge KOÇAK/Emre AKIN/ANKARA

YILDIZ

Gökte bır güzel bır yıldız gördüm
Çok da parlaktı
Hemen gidip babama sordum
Babam yanıma geldi:
— Yavrum bu kutup yıldızı
Yıldızların en parlağı

İdil Belgin KÜÇÜKDOĞAN/ANKARA

SÜRPRİZ DERS

Okula geç kalmıştım ne yapabilirim? Evim çok uzak. Ama, anlayışla karşılayıp sınıfıma gönderdiler. Kırmızılarla süslü sınıfıma girince herkes üzerime üşüştü. Olanları anlattım. Dolabıma doğru yürüdüm. Anahtarım, anahtarım kayıp! Az kalsın ağlıyordum. O sırada arkadaşım Esra gelip, anahtarı getirdi. Şaşırdım. Meğer dün dolabın üstünde unutmuşum. O da görmüş almış.

Dolabımdan bebeğimi çıkardım. Neslihan'ı da çağırdım. Yarım saat kadar oynadık. Sonra canımız sıkıldı, oyunu bıraktık. Bebeği yerine koydum. Zaten zil de çalmıştı. Oyun dersi bitmişti. Belki şaşıracaksınız ama, oyun dersinin olmasının sebebi uykuluyken biraz ayılmamız içindir. Tabii oyun dersinde müzik dinlenebilir, resim yapılabilir, hatta kitap bile okunabilirdi. Ama ben kitap okumuyorum bu saatlerde. Çünkü daha çok uykum geliyor. İkinci ders Türkçe idi. Bu ders yazılıydık. Sorular çok iyiydi. Ama bir soru vardı. Hiç beğenmedim. Yazılıdan çıkınca kızlar bir araya toplanıp birbirlerinin yazılı durumlarını öğreniyorlardı. Birden zil çaldı. Ama bu başka bir zildi. Bu sürpriz ders ziliydi. Hepimiz çok sevinçliydik. Sınıfımıza bir palyaço girdi. Biz kendimizi tutamayıp gülmeye başladık. Ardından içeriye müdürümüz girdi. Hepimiz gülmeyi kesip ayağa fırladık. Müdür:

— Çocuklar, eğlenmeye devam edebilirsiniz, dedi. Ve sınıftan çıkıp gitti.

Hemen ardından, sınıf öğretmenimiz girdi. Sonra bize dönüp;

— Dolabımdaki yağlıboyaları alın da resimler yapın.

Bir çocuk fırladı ve dedi ki,

— Defterimize mi öğretmenim?

Hepimiz kahkahayı bastık. O gün sınıfımızın duvarlarına resimler yaptıktan sonra evimize gittik. Sınıfımız kırmızı gelinliği içinde birinci seçildi. Hepimize bir kutu çikolata dağıtıldı. Bugün çok kıyak geçti.

Eve gider gitmez olanları anneme anlattım. Bir yandan anlatıyor, bir yandan da çikolatamı yiyordum.

Yaşar Dicle ÖZÇELİK/İSTANBUL

POSTA KUTUSU

SİZİN ÇİZ DİK LERİNİZ

Duygu UÇKAN/GAZİANTEP

Şeyma AFACAN/İSTANBUL

Ayşe GÖKŞİN
BALIKESİR

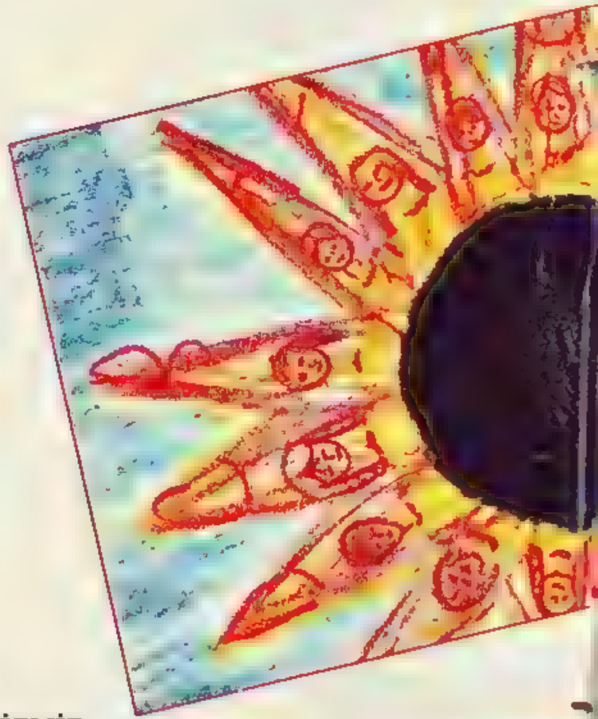

Feda KUŞ/İZMİR

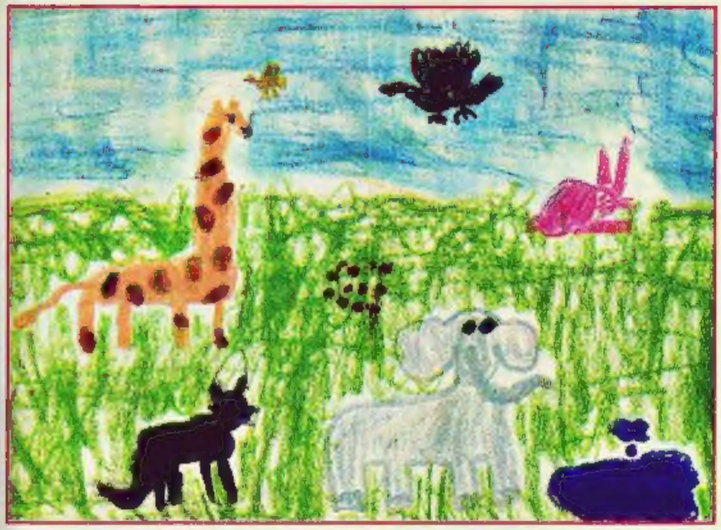

Güneş KÜÇÜKTÜRKMEN
ANTALYA

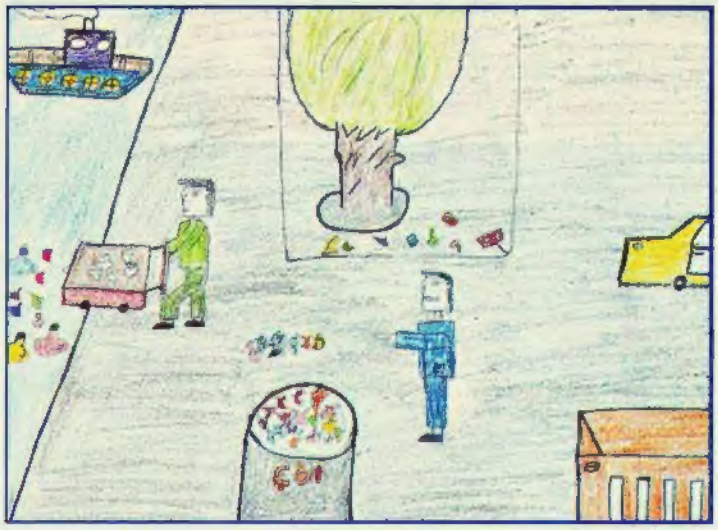

Engin Alp TEKİN/İSTANBUL

Özkan YILDIZ
ÇERKEZKÖY

Mehmet Kadri AFACAN/İSTANBUL

MEKTUP ARKADAŞI

Doğan Kardeş'çiler merhaba!
Adım Ayşe Gökşin. 11 yaşındayım. Şubatta 12 yaşına gireceğim. Kitap okumaktan, resim yapmaktan, el örgüsü örmekten hoşlanırım. Doğan Kardeş'in öykülerini, fıkra, bilmece-bulmaca, mektup arkadaşı köşelerini çok seviyorum. Bana yazar mısınız?
Adres: Namık Kemal Mah. Selâmet Cd. No. 9 Ayvalık-Balıkesir

Doğan Kardeş aboneleri ve Doğan Kardeş sevenleri merhaba!
Benim adım Burcu Karaağaç. 11 yaşındayım. General Ali Rıza Ersin Lisesi 1/C sınıfında okumaktayım. Resim yapmak, şiir okumak ve yazmak hobilerim arasında. 25 Şubat 1980 doğumluyum. Doğan Kardeş sevenleri ile yazışmak istiyorum.
Adres: Fikirtepe Mandıra Cd. Erdemler Sk. No. 52
Kadıköy-İstanbul

Doğan Kardeş'çilere selâm!
Benim adım Burcu Topkaya. 11 yaşındayım. Kitap okumaktan, peçete koleksiyonu yapmaktan, müzik dinlemekten ve ders çalışmaktan çok hoşlanıyorum. Doğan Kardeş'çilerle yazışmak istiyorum.
Adres: Fırat Üniversitesi Rektörlük Lojmanları R/16 D. 9 23119 Elazığ

Merhaba!
Adım Cihan Torlak. 11 yaşındayım. Doğan Kardeş dergisine aboneyim. Spor yapmayı çok severim. Umarım benimle mektuplaşırsınız.
Adres: Ihlamur Sk. Beyaz Gül Apt. No. 6 D. 8 K. 3
Göztepe-İstanbul

Ben Elif Bor. Eskişehir Özel Yakındoğu Lisesi Hazırlık A sınıfında okuyorum. 12 aşındayım. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi, dans etmeyi, gezmeyi ve bisiklete binmeyi çok severim. Benim yaşındaki bir Doğan Kardeş'çi ile yazışmak istiyorum. Kız olmasını tercih ederim.
Adres: Sivrihisar Cd. Pancar Koop. No. 180 Eskişehir

Bütün çocuklara merhaba! Ben Gülay Ergin. 11 yaşındayım. En çok kitap okumayı, resim yapmayı ve şiir yazmayı seviyorum. Bütün Doğan Kardeş'çilerle yazışmak istiyorum.
Adres: Orman İşletme Müdürlüğü Lojmanları 10800 Edremit

Merhaba!
Adım Ece Görkmen. 9 yaşındayım. Resim yapmayı, müzik dinlemeyi, değişik buluşlar yapmayı çok severim. Mektuplaşmak istiyorum.
Adres: Gazeteci Hasan Tahsin Cd. No. 74 D. 13 Pınar Apt. 35360 Hatay-İzmir

GELECEK SAYIDA NELER VAR?

● Güleda Erensoy, bize Sivas'tan yazan bir arkadaşımız. Güleda, "Acı Ateşi" adlı öyküsünde bizleri, hem okuyup hem de çalışmak zorunda olan Can adlı bir çocukla tanıştıracak.

● Bizi Yaşatan Doğa köşemizin mart ayındaki konukları, örümcekler. Birçoğumuz örümceklerden korkarız. Oysa onların dünyasını biraz tanısak, belki de yakından bakıp inceleme gereksinimi duyacağız.

● Etiyopya'nın güneybatısındaki Surma'ya ilginç bir yolculuk yapmak ister misiniz? Tabii taa oralara dek gitmek çok zor. Ama Surmalı-lar'ın çarpıcı yaşam tarzlarını ve geleneklerini gelecek ay dergimizde okuyabilirsiniz.

● Hard Rock ve Heavy Metal müziğinin öncülerinden efsanevî grup Led Zeppelin gelecek sayımızda bizlerle olacak. Robert Plant, Jimmy Page, John Paul Jones ve John Bonham'dan oluşan grubun öyküsünü okumak ister miydiniz?

● İçimizde kahraman olmak istemeyen var mıdır? Kahramanlığımızı sergilemek için ne de güzel öyküler anlatırız birbirimize. Oktay Akbal da, yaşamadıklarını yaşamış gibi gösteren Ahmet ve arkadaşlarını anlatan "Surların Üstünde" adlı öyküsüyle gelecek ay bizlerle.

Amiga 500'le çalışanlar için başarının yıldızları daha yakın!

Amigacılar bilir... Amiga 500'le ders çalışmak, sınava hazırlanmak bir zevktir.

Amiga 500, özel test programlarıyla, gerçek sınav koşullarında sorular sorar; konuları olağanüstü renkli çizimlerle açıklayarak bilgilerin pekişmesini sağlar; öğrenmeyi eğlenceye dönüştürür.

Ama Amiga 500'ün yetenekleri eğitim/öğretim ile sınırlı kalmaz.

Yaratıcılara ve yaratıcılığa sınır tanımayan Amiga aynı zamanda Animasyon Masası, Grafik Atölyesi, Simulasyon Odası, Masa Üstü Yayınevi, Oyun - Eğlence Merkezi veya Senfoni Orkestrası fonksiyonlarına da sahiptir.

Amiga 500'le siz de kendi sınırlarınızı aşın, ellerinizi başarının yıldızlarına uzatın.

Teleteknik
ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Rıhtım Cad. Nesli Han No: 207/2 Karaköy 80030 İstanbul Tel: 252 50 33 (6 Hat)

Şimdi gençler çok şanslı! Hepsi GENÇ TELECARD'lı...

TELECARD'ı tanıyor,
kolaylıklarını görüyor,
ama yaşınız nedeniyle
kullanamıyordunuz.
Şimdi Yapı Kredi'de
kendi adınız ve kendi imzanızla
hesap açacak ve GENÇ TELECARD
alacaksınız*.
Şifrenizi yalnız siz bilecek, kendi başınıza
para çekeceksiniz. Özgürce, güvenle...
Üstelik dilediğiniz an! Sabah, akşam, hafta sonu, yılbaşı,
tatil, bayram.

GENÇ TELECARD... İşte paranız şipşak!

TELE 24'lü bir Yapı Kredi Şubesine geldiniz.
GENÇ TELECARD'ınızı kapıdaki yuvaya soktunuz.
Yeşil ışık yandı, "çıt" kapı açıldı. Şimdi TELEBANKA'yla
baş başasınız. Kartı makineye verdiniz... İşte ekranda isminiz!
Düğmelere basın, şifrenizi yazın, işlemlere başlayın.
Para çekin, para yatırın, ne kadar paranız kaldı bir bakın.
Heyecanlı, zevkli, çok kolay!

GENÇ TELECARD'la gençliğe yeni bir hayat!

YAPI KREDİ

"hizmette sınır yoktur"

* 14-18 yaş arası gençler GENÇ TELECARD sahibi olabilir.

M